

SAVAITINIAI ĮYKIAI

(h.n.)

REAGAN'AS MASKVOJE

Š.m. gegužės 29 d. JAV prezidentas Ronald Reagan su žmona iš Suomijos sostinės Helsinkio atskrido į Maskvą ir pradėjo pasitarimus su Sovietų Sąjungos generaliniu sekretoriumi Mikhail Gorbachiov'u. Pasitarimai truks 5 dienas. Pačioje pradžioje buvo susikirsta dėl žmogaus laisvių nepaisymo SSSR. Reagan'as net JAV ambasadoje priėmė būrelį žydų "refiuznikų". Su kitų tautybų disidentais prezidentas nesusitiko. Kremlui nepatiko nei šis susitikimas, nei JAV žydų demonstracija Raudonojoje aikštėje, nei JAV prezidento reikalavimai išleisti žydus emigruoti ir paisyti žmogaus laisvių dokumento. Sovietai į visa tai atsakė, kad JAV tesusitvarko su savo mažumomis ir skurdžiais ir nekiša nosies į sovietų vidaus reikalus, o Gorbachiov'as net pridūrė, kad "refiuznikai" nesą geriausi SSSR piliečiai.

Pasikalbėjimai apie kitus reikalus vyko sklandžiau, nors šiuo metu dar jokio oficialaus komunikato nėra. Kalbama buvę ir apie nusiginklavimą, ir apie situaciją Viduriniuose Rytuose bei Persijos (Arabų) įlankoje, Afriką ir visas kitas, taip vadinamojo Trečiojo pasaulio valstybes, o taip pat ir JAV ir SSSR santykius.

Be jau minėtų žydų demonstrantų, kuriems milicija leido demonstruoti apie 10 minučių, demonstravo taip pat ir armėnai. Pastarieji buvo greitai išsklaidyti, o į demonstruojančius žydus, kaip praneša GAZETTE NEWS SERVICE, į darbą ėjusieji rusai mėtė smėliu ir žemėmis. Pačiomis paskutinėmis žiniomis, JAV prezidentas susitikęs dar kartą su žydais ir kovotojais už žmonių teises (...a group of Jews and Soviet human-rights activists). Kaip matome, iš teksto neaišku, ar tie žmonių teisių "aktyvistai" yra tie patys žydai, ar kiti asmenys.

PAGALIAU !

Po daugiau kaip 700 (kitų nuomone 600) metų krikščionybės - katalikybės Lietuvoje, pagaliau vienas lietuvis vyskupas viešai paskelbtas kardinolu. Š.m. gegužės 29 d. popiežius Jonas Paulius II paskyrė net 25 naujus kardinolus. Jų tarpe yra ir Vincentas Sladkevičius s, 67 metų, Kašiadorių vyskupijos apaštališkasis administratorius. Tikslai nuo 1982 m. jam buvo leista dirbti ganytojišką darbą, nes sovietiniai Lietuvos okupantai net 25 metus laikė

jį namų arešte. Prieš keletus metus, kai Vatikanas buvo pranešęs apie vieną kardinolą, laikomą Popiežiaus širdyje (in pectoris), spauda spekulavo, kad tasai neišvardintas kardinolas esąs Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius, kuris dar ir šandien laikomas namų arešte Žagarėje. Jam Kremlius neleido iš viso eiti savo pareigų. Labai galimas dalykas, kad to nežinomojo kardinolo pavardė paaiškės tikslai po jo mirties. Kiekvieno atveju, kaip pasaulinė spauda teisingai teigia, kardinolas Sladkevičius yra antrasai Katalikų Bažnyčios kardinolas visoje Sovietų Sąjungoje. Pirmasis buvo latvis Julijans Vainovs, dabar 92 m., paskirtas 1983 metais. Dėl šio paskyrimo buvo gerokai nusistebėta, nes Latvijoje katalikų nepalyginamai mažiau, negu Lietuvoje. Stebėtasi buvo ir praeitais, krikščionybės jubiliejaus metais, kai kardinolu Lietuva nesusilaukė. Kad toks Lietuvos katalikų bendrijos savotiškas ignoravimas buvo išdava lenkų dvasiškių intrigų Vatikane, kur jie visuomet turėjo daug įtakos, mažai kas abejojo. Kai įvairios nežymios katalikų vyskupijos įvairiuose pasaulio užkampiuose susilaukdavo kardinolų, Lietuva, visuomet gynusi savo tikėjimą, o sovietų okupacijose tūkstančių tūkstančiais gyvybių užmojęsi už savo tėvynės ir tikėjimo laisvę, būdavo aplenkiama. Žinoma, ne dėl kardinolo skrybėlės mirė ir miršta lietuvės ir lietuviai Sibire, buvo ir yra persekiojami ir terorizuojami savo krašte bei visoje Sovietijoje. Todėl reikia pripažinti, kad dabartinis popiežius, nors ir patriotas lenkas, suprato ir įvertino Lietuvos tikinčiųjų kovas ir kančias už savo krikščionišką tikėjimą.

Beje, naujų kardinolų tarpe yra ir Montreale arkivyskupas Paul Grégoire, kuris labai skirtingas nuo populiarus ir energingo jo pirmtako kardinolo Jules Léger. Šis, palikęs ištagingą arkivyskupo rezidenciją, ilgus metus dirbo misijonierišką darbą tarpe Afrikos raupsuotųjų. Ir šandien kardinolas Léger dar tebėra veiklus ir dirba pastoracinį darbą. Tuo tarpu naujas kardinolas Grégoire neparodė jokios iniciatyvos ir pabrėžtinai neišdriso net paminėti separatistų skaldomąją Kanadą ar diskriminacijas prieš visas mažumas Québec'o provincijoje. Todėl dar liūdniau atrodo tas Lietuvos tikinčiųjų ir dvasiškių šimtmetis laukimas

ir neįvertinimas, todėl ir antraštė tokia: p a g a l i a u !

KEISTO BIUDŽETO KEISTAS RĖMIMAS

Naujasai Québec'o biudžetas iš tiesų nevertas ypatingo paminėjimo. Paskatino pasisakyti TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE patalpinta beveik to biudžeto glorifikacija. Negyvenantieji šioje provincijoje, atrodo, nežino, kad jokia provincija nėra taip apkrovusi visokiais mokesčiais savo gyventojų. Québec'o provincija turi daugiau valdininkų, ir biurokratijos, negu visos Kanados provincijos, net daugiau už federalinę vyriausybę! Ir jiems visiems algas moka šios provincijos gyventojai, apkrauti milžiniškais mokesčiais. R. Bourassa liberalai vadinamųjų "etnikų" (taigi ir lietuvių) tarpe yra tokie nepopuliari, kad sekančiuose rinkimuose mažai kas už juos balsuos. Balsuoti nebus už ką. Bourassa kol kas neįvykdė jokio pažado mažumoms ir yra pagrįstai laikomas ne tikslai melagiui, bet ir lėpishiškiausiu premjeru visoj provincijos istorijoje. Separatistai turi pritarimo nedaugelio šovinistų nacionalistų kėbukuozų tarpe. Gi NDP savo mažumų politikos programoje niekuo nesiskiria nuo separatistų. Nesidžiaugia niekas ir tuo, kad nepakelti mokesčiai. Kaip jau minėta, jie tokie aukšti, kad Bourassa nedrįso jų dar pakelti. Vargu ar bet kas turėtų džiaugtis tokiu naiviu skatinimu didinti šeimąs. Tasai triukas pasisekė tikslai De Gaulle. Ir tai nevisiškai. Apie tai seniai svajojo separatistai. Bet ir Lėvėšque propagandininkai nuo raginimo didinti šeimas ir jas apdovanoti pinigais, susilaukė, nes kaip tikslai aršiausieji separatistų šalininkai, provincijos šviesuomenė, turėjo ir turi mažiausiai vaikų.

Vaikus kapomis priskaitę provincijos miestelių ir kaimų gyventojai, ypač varguomenė, ir gyvenantys fanatiškesni klebonų parapijoje, kur šeimos kasmet turėdavo net pasiaiškinti, jei negimdavo vaikų. Šiandien tačiau katalikų bažnyčios įtaka Québec'o provincijoje yra labai sumenkėjusi, o Bourassa tikrai nebus įtakingesnis už klebonus. Atrodo, kad mūsų lietuviškai savaitraštis Toronto taip išgyrė Bourassa biudžetą tikslai dėl to, kad galėtų išpeikti liberalo D. Peterson'o provincinę vyriausybę. Ir šiaip jau keista, kad į Vakarų nuo mūsų gyvenantys lietuviai taip besąlyginiai remia ir užstoja konservatorius, kad nenori matyti nė mažiausios dėmės toje partijoje, kurios ekonominė politika ir filosofija Europoje išnyko prieš kelis šimtus metų. Net mūsų Lietuvoje nebuvo nė vienos partijos, taip aiškiai atsilikusios ir supelėjusios. Mūsų krikščionys demokratai, klasiškoje skalėje arčiausiai konservatorių, vis dėlto, turėjo prel. Mykolą Krupavičių, kuris pravedė pažangiausią žemės reformą beveik visoje tuometinėje Europoje.

STALINO DEPORTACIJŲ MINĖJIMAI LIETUVOJE

Pabaltiečių biuro Strasboure iš Vilniaus, Kauno ir Maskvos gautomis žiniomis, š.m. gegužės 22 d. sekmadienį, Vilniuje ir Kaune buvo paminėti 1948-tų metų masinės deportacijos iš Lietuvos į Sibirą. Pasak pagrindinės LIETUVOS LAISVĖS LYGOS, 1948 m. gegužės 20 dieną buvo išvežta 200,000 lietuvių.

Sekmadienio rytą Vilniaus bažnyčiose buvo atlaikytos pamaldos išvežtiesiems paminėti, kuriose dalyvavo tūkstančiai tikinčiųjų, jų tarpe daug jaunimo. Po pietų nuo 3 val. iki 5 val. Gedimino aikštėje vyko minėjimas, įrgi sutraukęs tūkstančius žmonių. (Vienų pranešimu - virš 1000, o kitų - tarp 3000 ir 5000; TASSas pranešė, kad dalyvavo tik 300 žmonių). Šiam minėjimui valdžia nebuvo davusi leidimo ir grasino susitvarkyti su dalyviais. Minėjimo metu kalbėtojus bandyta nustelbti garsiakalbiais. Visi bandžiusieji kalbėti buvo bematant suimti. Dar nežinoma ar jie paleisti. Nepaisant keliamo triukšmo ir gausių milicijos dalinių, minėjimas užsitęsė dvi valandas.

Sekmadienį, 6 val. ryto, trims minėjimo rengėjams

Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas Šv. Jono kapinėse Mississaugoje, Ont. 1988 m. gegužės mėn. 29 d. po šventinimų. Matomi organizacijų vainikai, gėlės ir Vėliavų sargyba.

Nuotr. A. Kalvaičio.

buvo uždrausta išeiti iš namų. Nijolei Sadūnaitei pavyko išvengti namų arešto, kadangi ji prieš keletą dienų iš savo namų pasitraukė ir viešai nesirodė. Tik 11 val. ryto, jau aplankiusi kelias bažnyčias, ji buvo sulaikyta pakeliui į Šv. Mikalojaus bažnyčią. Prieš tai jai pasisekė perduoti Maskvos disidentų grupei pranešimą iš Vilniaus, šią informaciją vėliau gavo Pabaltiečių biuras Strasbourg.

Šeštadienį Vilniuje Lietuvos komunistų partija suruošė oficialų Stalino aukų paminėjimą, kuris tęsėsi apie pusę valandos. Žmogaus teisių veikėjams nebuvo leista kalbėti. Taip pat sekmadienį Kauno katedroje buvo atnaušautos vakarinės pamaldos, o rotušės aikštėje įvyko demonstracijos. Dalyvavo tūkstantinė minia. Demonstracijos praėjo ramiai, trukdymų nebuvo. Prieš keletą dienų Kaune buvo suimti žmogaus teisių veikėjas Mindaugas Šibonis ir žinomas roko dainininkas Borisas Ružas; po kelių dienų jie buvo paleisti.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

NEOFICIALŲS STALINO AUKŲ PAMINĖJIMAI IŠŠAUKĖ OFICIALIĄ REAKCIJĄ

Gegužės 17 d. VAKARINĖS NAUJIENOS Lietuvoj paskelbė tokią trumpą pranešimą pirmajame puslapyje:

"Gerbiamei vilniečiai, Gegužės 21 d. šeštadienį 12 val. Vilniuje Angariečio g-vė, prie paminklo Angariečiui, įvyks nekaltų žmonių, tapusių Stalino kulto aukomis, paminėjimas. Jį organizuoja Tarybų Lietuvos kūrybinė sąjunga - rašytojai, dailininkai, architektai, teatralai, kino darbuotojai, kompozitoriai, muzikai kartu su Lietuvos kultūros fondu, Vilniaus miesto, karo ir darbo veteranų taryba, Vilniaus miesto liaudies deputatų tarybos vykdomuoju komitetu. Socializmo deportacijų aukas pagerbsime gėlėmis ir žodžiu plaukiančiu iš širdies".

Disidentiniai šaltiniai spėlioja, kad valdžia persiorientavo ruošti trėmimų minėjimą dabar, vietoj jų planuoto birželio 14-15 d.d. minėjimo. Anot Antano Terlecko, kadangi "nacionalistai sušaukė gegužės 22-rai diena, tai valdžia, turbūt ruošia truputį anksčiau". Vilniaus vykdomasis komitetas pasikvietė keturis žmogaus teisių gynėjus - Vytautą Bogušį, Romą Ragaiši, Antaną Terlecką ir Andrių Tučką - pokalbiui. Šie keturi atviru kreipimusi ragino lietuvių gegužės 22 d. 15 val. rinktis Gedimino aikštėje, Vilniuje ir prisiminti stalinizmo represijų aukas. Gegužės 19 d. vakarą, susisiekus telefonu su Antanu Terlecku, sužinota, kad pasimatymas su Vilniaus vykdomuoju komitetu įvyko numatytą gegužės 19 d. 10 val. ryto, bet sovietai telefoninį pasikalbėjimą nutraukė ir neleido išgirsti koks to pasimatymo turinys ir kokie rezultatai.

Šiandien sovietai užblokavo telefoninius ryšius su Lietuva. Vienas šaltinis Lietuvoj patvirtino, kad Vytautui Bogušui, Nijolei Sadūnaitei, Antanui Terleckui ir kitiems Vilniuje išjungti telefonai.

Tas pats šaltinis tvirtino, kad valdžia kol kas neoficialių paminėjimų nepasmerkė, kaip buvo daroma iš anksto prieš Vasario 16-tos ir rugpjūčio 23-čios demonstracijas. Keli disidentai yra tos nuomonės, kad valdžia šių minėjimų ir nesmerks.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LIEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TEL.FFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

SENATORIŲ IR KONGRESMENŲ KREIPIMASIS Į SOVIETUS DĖL NEOFICIALIŲJŲ STALININIŲ AUKŲ PAMINĖJIMŲ LIETUVOJE

(Washington, 1988 gegužės 19. LIC) Du Amerikos Senato nariai, David Durenberger (R-MN) ir Donald Riegle (D-MI), kurie yra lietuvių katalikų religinės laisvės grupės pirmininkai JAV Senate, gegužės 19 d. pasiuntė laišką sovietų ambasadoriui Washingtonie Yurii Dubininui, prašydami netrukdyti lietuviams paminėti stalinizmo represijų aukus. Panašaus turinio laišką gegužės 18 d. ambasadoriui Dubininui pasiuntė du Amerikos Kongreso nariai, Edward Feighan (D-OH) ir John Miller (R-WA) Lietuvių katalikų religinės laisvės grupės pirmininkai Atstovų Rūmuose.

Laiške sakoma, kad kelios lietuvių grupės kviečia savo tėvynainius viešai paminėti 40-tąsias masinių trėmimų į Sibirą metines. "Mes raginame jus padėti užtikrinti, kad valdžia netrukdytų žmonėms, kurie nori pagerbti lietuvių, lenkų ir žydų tremtinių atminimą", - rašo kongresmenai. Toliau jie pažymi, kad 30 katalikų veikėjų Lie-

tuvoje pritarė Lietuvos Laisvės Lygos raginimui gegužės 22 d. Kauno, Vilniaus ir kitose Lietuvos bažnyčiose prisiminti tuos 200,000 tremtinių, kurie buvo išvežti į Sibirą 1948 metais. Trečias kreipimasis, kurį pasirašė keturi žmogaus teisių gynėjai, kviečia lietuvius ateinančią sekma dieną 15 val. rinktis Gedimino aikštėje, Vilniuje ir prisiminti stalinizmo represijų aukus.

"Mūsų nuomone" - rašo kongresmenai, - "šitokie numatomi taikūs, vieši minėjimai turėtų būti svarbi dalis tos dabar mūsų šalyje vykstančios kampanijos, kuria Gorbaciovo pageidavimu siekiama užpildyti "baltąsias sovietinės istorijos dėmes". Tačiau mes norime pažymėti, kad paskutinį kartą, kai Lietuvoje vyko taikūs minėjimai vasario mėnesį, milicija Kaune ir Vilniuje griebėsi jėgos juos išsklaidyti. Mes nuoširdžiai viliamės, kad šitoks valdžios sankcionuojamas smurtas prieš taikius demonstrantus gegužės 22 dieną Lietuvoje nepasikartos".

Abu senatoriai ir kongresmenai baigė laiškus išreikšdami viltį, kad ambasadorius perduos jų susirūpinimą atitinkamiems organams Maskvoje.

KONGRESO APKLAUSOJ PAMINĖJO LIETUVIUS

(Washingtonas, gegužės 6, LIC) Gegužės mėn. 4 dieną JAV Atstovų Rūmų užsienio reikalų pakomiteto apklausoj iškilo kalinamų kunigų Alfonso Svarinsko ir Sigit Tamkevičiaus bei tremtinio vyskupo Steponavičiaus bylos.

Užsienio reikalų komiteto žmogaus teisių bei tarptautinių organizacijų pakomitetas nagrinėjo civilinių bei politinių teisių padėti Sovietų Sąjungoje. Kongresmenai išklaušė pranešimus įvairių tos srities žinovų, jų tarpe Helsinkio Watch direktorės Jeri Leber, Kennan Instituto prof. Peter Reddaway ir Freedom House sovietų srities specialistės Ludmilla Thorne.

Leber ir Thorne raštiškuose liudijimuose išvardino, tarp kitų žmogaus teisių gynėjų, ir kai kuriuos lietuvius, įskaitant Balį Gajauską, Viktorą Petkų, kun. Svarinską, kun. Tamkevičių ir vysk. Steponavičių.

Po pranešimų buvo progos kongresmenams apklausinėti žinovus. Kongresmenas Christopher Smith (resp. iš New Jersey) pateikė toki klausimą prof. Reddaway: Atsižvelgiant į Michail Gorbaciovo balandžio 29 d. viešą pasisakymą, kad klaidos padarytos tikinčiųjų atžvilgiu būsiančios atitaistytos, ar yra pagrindo tikėtis, kad kunigų Svarinsko ir Tamkevičiaus bei vyskupo Steponavičiaus bylos netolimoj ateity bus išspręstos?

Prof. Reddaway atsakė, kad dabar yra puiki proga daryti labai smarkų spaudimą, tiek viešai, tiek privačiai, kad tos bylos būtų išspręstos. Reddaway tvirtino, kad ligi šiol sovietai aiškiai buvo nusistatę nepaleisti Svarinsko, Tamkevičiaus ir Steponavičiaus. Užtat dabar pats geriausias laikas dayti kuo stipresnį spaudimą sovietams. Gorbaciovas lengvai galėtų juos paleisti tam, kad sukurti

Lietuviškasis jaunimas susitinka su min. pirm. Brian Mulroney š.m. gegužės 11 d. Ottawoje, Baltiečių Vakare. Iš kairės: Vytas Čuplinskas, Dainė Kalendraitė, min. pirm. Br. Mulroney, Monika Spudaitė ir Mirta Šaltmiraitė. Nuotr. Janus Raudkivi.

"saldesnę atmosferą" prieš jo pasimatymą su prezidentu Reaganu.

Kongresmeniui Smith informaciją apie kunigus bei vyskupą pateikė Lietuvių Informacijos Centro skyrius Washingtone.

LIETUVIAI SOVIETINIUIOSE KALĖJIMUIOSE

Miunchene leidžiamas biuletenis USSR News Brief 1987 metais vasario 2 dienos numeryje išspausdino tebekalnamų rašytojų sąrašą. (Skliausteliuose bausmės pabaiga):

Gajauskas Balys - nutrėmimo: 682460, Khabarovsky kraio, Tuguro-Chumikansky raion s. Chumikan, ul. Sovetskaya, 4 obshchezhitie. (1991 gruodžio 31).

Iešmantas Gintautas-nutrėmimo: 169715, Komi ASSR, Vuktylsky raion, pos. Podcherye, ul. Sovetskaya 1, obshchezhitie (1991 sausio 2 d).

Karaliūnas Voldemaras-psichiatriinėje ligoninėje, Kaune, 233000 LitSSR, g. Kaunas, Kuzmos 75PB

Liziūnas Boleslovas- Chistopolio lageryje, (1994 gegužės 30 d.)

Mieskinas Albertas politiniame lageryje. Areštuotas 1975 metais. (1990)

Murauskas Stanislovas- kriminalinių nusikaltėlių lageryje. (1988 m. pradžioje)

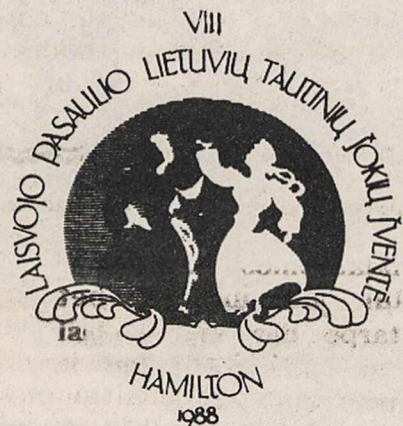
Muzikevičius K. - Mordovia, 3-5. (1989 m. pabaigoje).

Pakuckas Jonas - Permės 35 lageryje. (1990 m. vasarą).

Petkus Viktoras - nutrėmimo: 671510, Buryatskaya ASSR, Bauntovsky raion, pos. Bagdarin, Bagdarskaya ekspedisiya. (1992 birželio 22 ar 1990 spalio 22 d.?)

Svarinskas Alfonsas, kun. - Permės 37-1 lageryje. (1993 m. sausio mėn.)

Tamkevičius Sigitas, kun. - Mordavijos 3-5 lageryje. (1993 balandžio mėn.)

KVIEČIAME VISUS Į VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ HAMILTONE
Copps Coliseum, 101 York Blvd, 3:00 v.p.p.

Dalyvauja 54 grupės, per 2000 šokėjų iš Kanados, JAV, Pietų Amerikos, Vakarų Vokietijos, Australijos.

Šventės programoje:

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA, Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W. Oficialus parodos atidarymas su koncertu birželio 30 d., ketvirtadienį, 7:30 val.v.

JAUNIMO ŠOKIAI penktadienį, liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennel West ir 5-th gatvių kampas; pradžia - 8 val. v.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS šeštadienį, Convention Centre, 115 King St. West, dviejose salėse: CHEDOK - suaugusiems ir WENTWORTH - jaunimui; pradžia - 7:30 val. v., įėjimas - \$ 10.-

SEKMADIENĮ pamaldos katalikams tame pačiame CONVENTION CENTRE 11:00 val. r. Mišias celebruoja vysk. Paulius Baltakis, OFM. gieda jungtinis Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Prisikėlimo parapijų choras. Lietuvių evangelikų pamaldos su kun. P. Diliu - 10:00 val. r. Christ Ev.- Lutheran Latvian Church, 18 Victoria Ave. S.

ORGANIZUOTA EISENA PO PAMALDŲ į miesto centro Gore Park, prie Laisvės paminklo, prisiminti Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį, kur žodį pasakys Lietuvių Bendruomenės ir Hamiltono miesto astovai, bus padėtas vainikas.

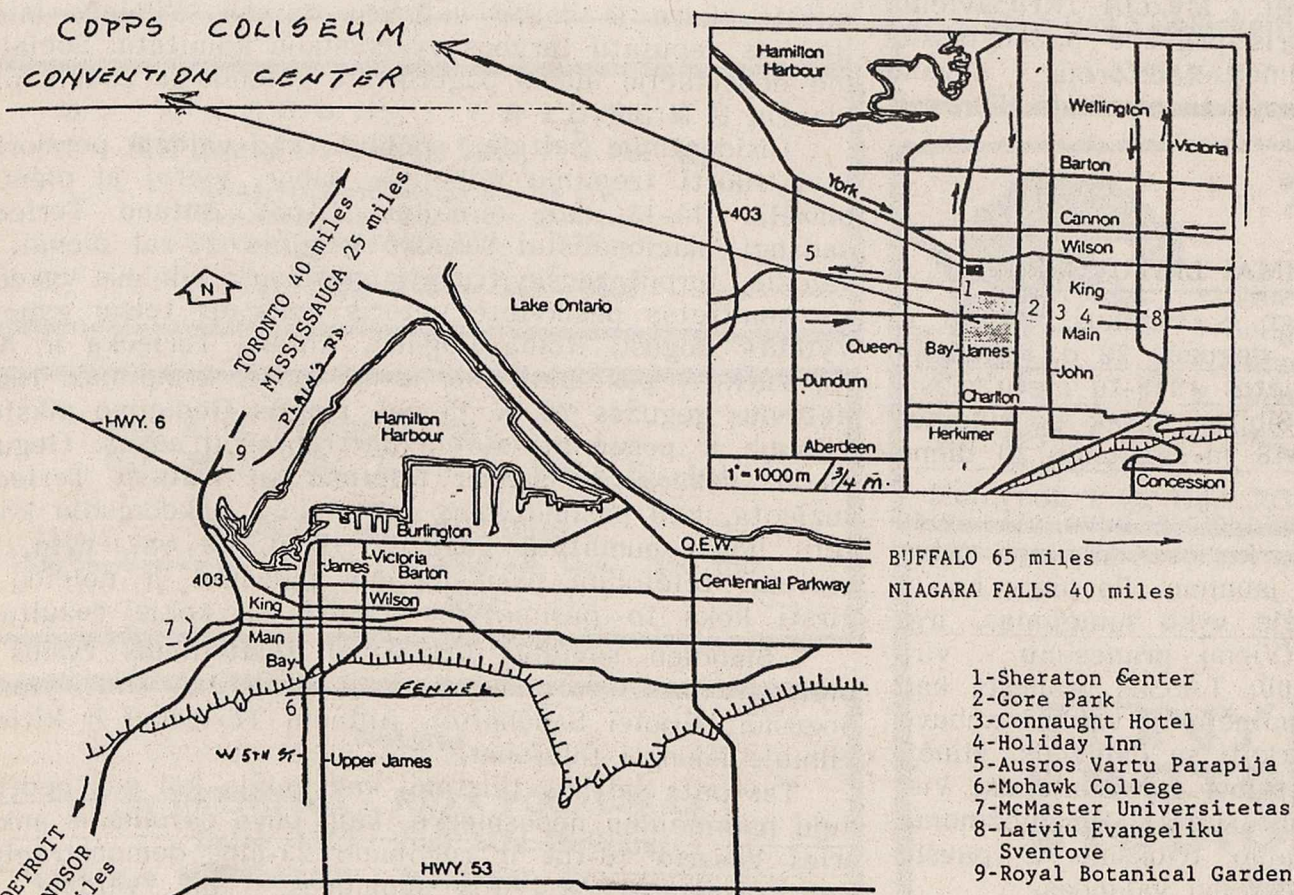
TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS 3:00 val.p.p. Copps koliziejuje; 104 rateliai šokėjų, šventės pranešėjas akt. Arūnas Čiuberskis, muzikinė palyda, vad. muz. Jono Govėdo, vokalinė - Toronto "Volungės" choro, vad. muz. Dalios Skrinkskaitės-Viskontienės, dekoracijos - dail. Rimo Paulionio; bilietus galima įsigyti ir prie įėjimo: \$ 12, \$ 15 ir \$ 18.-

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 8:00 val. v. Convention Centro dviejose salėse: Chedoke - suaugusiems ir Wentworth - jaunimui. Papildomai paimta dar Ballroom salė greta esančiame Sheraton viešbuty. Į balių bilietai turėjo būti įsigyti iš anksto.

VISIAIS ŠVENTĖS REIKALAIS skambinti Tel.: (416) - 523-7143.

MALONIAI LAUKIAME JŪSŲ VISŲ DALYVAVIMO ŠVENTEJE!

VIII Taut. Šokių Šventės Rengėjai

AUTENTIŠKAI APIE AFGANISTANĄ

LATVIS KORESPONDENTAS SU MUJAHEDINAIŠ
/Šio straipsnio autorius Atis Lejins. Jis dirba Švedų
Tarptautinių Reikalų Institute. Gyvena dabar Stockholme

/ tęsinys /

LATVĖS MERGAITĖS LAIŠKAS
KLASĖS DRAUGUI AFGANISTANE

Kai šis neapsakomas karas
pasibaigs, kas tu būsi.
Ar tu išpjausi žodžius lyg žaizdas,
Ar pasidarysi nebyliu.
Pamatęs Rygą, raudosi,
Ar patrauksi abejingai pečiais.
Surasi savyje naujų dainų,
Ar sudaužysi savo išderintą gitarą
į melsvą ekraną.
Tavo bučinyje aš pražydėsiu,
Ar apkrešėsiu krauju.
Kuo tu būsi, kai karas baigsis.
Ar galėsi mane atpažinti,
Ar mirtis ir aš būsimė tas pat.
Jeigu ir būčiau aš tavoji Mirtis,
Iki pačios senatvės tu manęs neatrastum.

Peters Bruveris

Antroji operacija buvo mažesnio mastabo. Vyrų išvyko ramiai, sutemus, žemyn nuo kalno, palikę sunkiąją artileriją ir paviršiaus raketas. Mes turėjome tikrai 2 asiliukus vandenį nešančius, ir už dienos sekėme pasukui. Shamshat'e visi miegojo, kai mes ėjome palei išdžiūvusią upės vagą. Pasiekę apleistą kaimą, skirtą šios operacijos centrui, įsitaisėme praleisti likusią nakties dalį ant vieno plokščio stogo. Privalėjome ilsėtis iki 4 val. ryto, kai mujahedinai pajudės kariuomenės posto link. Ataka numatyta 5 valandą.

Ir vos tik nepakliuvome! Mėnulio šviesoje staiga pamatėme grupę pasiryžusių vyrų, tyliai bėgančių eilute diagonaliai į mūsų pusę. Tuo momentu su mumis buvo tikrai komendantas pavaduotojas Aziz'as ir du kiti sargybiniai. Kiti - apie 50 vyrų- buvo užėmę pozicijas ant kitų stogų. Tačiau vikri mujahedinų reakcija į tą pasirodžiusią grėsmę buvo nepaprastai tiksli, užtikrinta, rodanti jų karinį sugebėjimą. Pasirodus šauti, bet sulaikius ugnį, Aziz'as pasiuntė savo du vyrus į priešais mus stovinčio namo užnugarį, kur pradingo bėgančiųjų šešėliai. Jis nelaukė, kol sargybiniai sugrįš, mano vokiečių kolegą pastatė už kulkosvaidžio, nukreipto į tą namą ir pats nuėmė prie savo kareivių. Už minutės pagrindinė mujahedinų grupė jau buvo užėmusi pozicijas aplink mus, kur gerai matėsi visa apylinkė.

Maždaug po 15-kos įtemptų minučių sugrįžo patruliai: tyliai bėgantys pavidalai buvo pabėgėliai, vyrai, moterys ir vaikai pakeliui į Pakistaną. Jie mus palaikė rusų patruliais ir vos atgavo žadą, kai mūsų kariai juos užtikino.

Mes, žurnalistai, miegojom kaip papjauti, mūsų švedas kompanjonas, susirgęs dezinterija, gulėjo toliau nuo centro, tuo tarpu mujahedinai budėjo iki aušros. Visą tą laiką Pakistano rubežiaus kryptimi judėjo be sustojimo siluetai.

Pasimeldę, vyrai išėjo į mūšį. Mes ėjome jiems iš paskos ir atvykome kai šaudymas jau buvo prasidėjęs. Mūsų vyrai, dengdami vienas kitą, artėjo į kariuomenės postą. Jų lengvųjų ginklų kaukšėjimas netrukus iššaukė sunkiosios artilerijos ugnį iš posto. Kitas garnizonas, buvęs už mūsų taikinio, taip pat prisijungė siųsdamas sprogmenis į mujahedinus. Bet jie krisdavo aukštai ir krito už mūsų stebėjimo posto maždaug per kilometrą.

Galbūt kas pastebėjo mano video kamerą, išsikišusią virš mažos krūvelės akmenų, iš kur aš norėjau nufilmuoti vyksmą; kulkos zvimbė virš mano galvos. Aš galėjau arba filmuoti sprogstančias bombas už mano nugaros, arba taikinti kamerą priartinant akcijas vaizdą mano priekyje. Pirmuoju atveju būčiau pakankamai saugus; kitu - buvo stipri galimybė būti užmuštam. Kai pakėliau galvą, Aziz'as tuojau nugaravo mane žemyn, nors pats buvo netoks atsargus.

Situacija dar pablogėjo, kai rusų tankai iš Turkham'o atvyko ir pradėjo iš didžiųjų kanuolių sprogdinti apylinkę. Mujahedinai prislinko arčiau negu 100 metrų prie posto ir aš galėjau aiškiai girdėti vieną jų šaukiantį per megafoną kareiviams pasiduoti: "Nebūkite rusų vergais! Pasidarykite laisvais žmonėmis! Prisidėkite prie jihad'."

Nors tankai ir nebuvo arti, bet galimybės užimti postą buvo menkos. Tačiau mujahedinai neatleido ir neatidavė nė pėdos. Apšaudė tankus ir garnizoną iki pat nakties, kol Aziz'as saugiai grąžino mus, žurnalistus, į stovyklą. Laimei, asiliukai dar ten buvo. Vienas jų panešė ir mane keliu- aš vos galėjau paeiti.

Ataka truko apie 4 valandas; mujahedinai nenukentėjo. Atrodo, kad jie gerai supranta šio karo ypatumus ir išmoko kovoti ir išsilaikyti. Esu įsitikinęs, kad karinėmis priemonėmis Sovietai niekada nelaimės Afganistane.

Dalyvavau daugelyje mujahedinų operacijų; šimtai tokių vyksta visame Afganistane kasdien įvairiose vietovėse.

REMĖ KANADOS LIETUVIŲ FONDA !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime **KANADOS LIETUVIŲ FONDUI** (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuvių išeivijai!"**

PRANEŠA ELTA ANGLŲ KALBOJE: WRITERS RAISE ALARM ABOUT "ECOLOGICAL CATASTROPHE"

"Colonial Management" in Lithuania Denounced

Lithuanian writers have used blistering terms to denounce Moscow's policies that have led to an ecological debacle in Lithuania. In a resolution adopted early in March, they urged the sacking of those responsible for the "immense harm" to Lithuania's ecology and spoke out against the concentration of gigantic polluting enterprises in Lithuania. They also quoted UN resolutions on "colonial economic management".

Exerpts from an open party meeting of the Lithuanian Writers' Association were published in the March 12, issue of the weekly LITERATŪRA IR MENAS. The revelations of the speakers were even more shattering than the most pessimistic estimates made by foreign observers. Following are some highlights.

Sudden Increase of Degeneracy, Food Poisoning. "During the last couple of years, there was a sudden increase of degeneracy among children and poisoning with food products, because the quantity of chemicals in some products exceeds the norm by 60-70 times. The pollution of waters (a part of the republic's rivers can be considered dead), the erosion of soil, the vanishing humus air linked with the intensification of industry and agriculture. The Academy of Sciences has made many efforts to introduce new technology in industrial enterprises and to reduce the quantity of toxic materials that are released into the atmosphere and the water. No improvements are visible so far in the enterprises under the jurisdiction of the agroindustrial committee. There is no agency to determine if the products meet the (minimal) health standards. The gigantomania has given rise to complex agricultural enterprises, which require huge quantities of mineral fertilizers that have polluted not only the soil, but also the water". (Vytautas Petkevičius, writer.)

No Chemical-Free Farms in Lithuania. "In the US there are 24,000 farms that manage to do without chemicals. Several collective farms in the Omsk region have also renounced pesticides, but in our small Lithuania there is not even talk about it". (Professor Romualdas Lekevičius, geneticist.)

Soviet-made Cars Blamed for Extensive Pollution. "One half of the toxic materials, in comparison with the power economy and the chemical industry, are released into air by automobile transport (in Vilnius this constitutes even 70% of the entire pollution). First, the Soviet auto industry produces cars that consume 30% more gasoline than cars made in other parts of the world. Second, in Japan and United States, for instance, leaded gasoline is banned. Here such a ban will start only after ten years". (Rapolas Liužinas, Chief of State Inspection of the Protection of Atmosphere.)

Enormous Genetic Damage Decried. "By global standards, the ecological situation is evaluated according to three criteria - health, life, and genetics. Some of the appropriate indices in our republic would be as follows: 80% of our inhabitants are ill with various diseases, every fourth child has anemia. In countries with a highly developed industry, such as Japan, the citizens' average life span is 85 years, while in our republic it is 61. In 1983, genetic deficiencies were discovered in every

sixth infant (if pollution is not stopped, one may expect that 15 years later each child's genetic cells would be damaged).

Deliberate Violations, "Ignoramuses With Diplomas". "About one half of the individuals employed in the people's economy... are ingnoramuses with diplomas. Further investigation of violations had revealed that 28% of them were made deliberately. The Akmenė cement factory could clean up about 98% of the pollutants with the special West German equipment it possesses. However, the factory is not using the equipment because it can save electricity and for that it receives awards and challenge banners. There is a similar situation in agriculture. (Rūta Gajauskaitė, lecturer at the Institute of People's Economy).

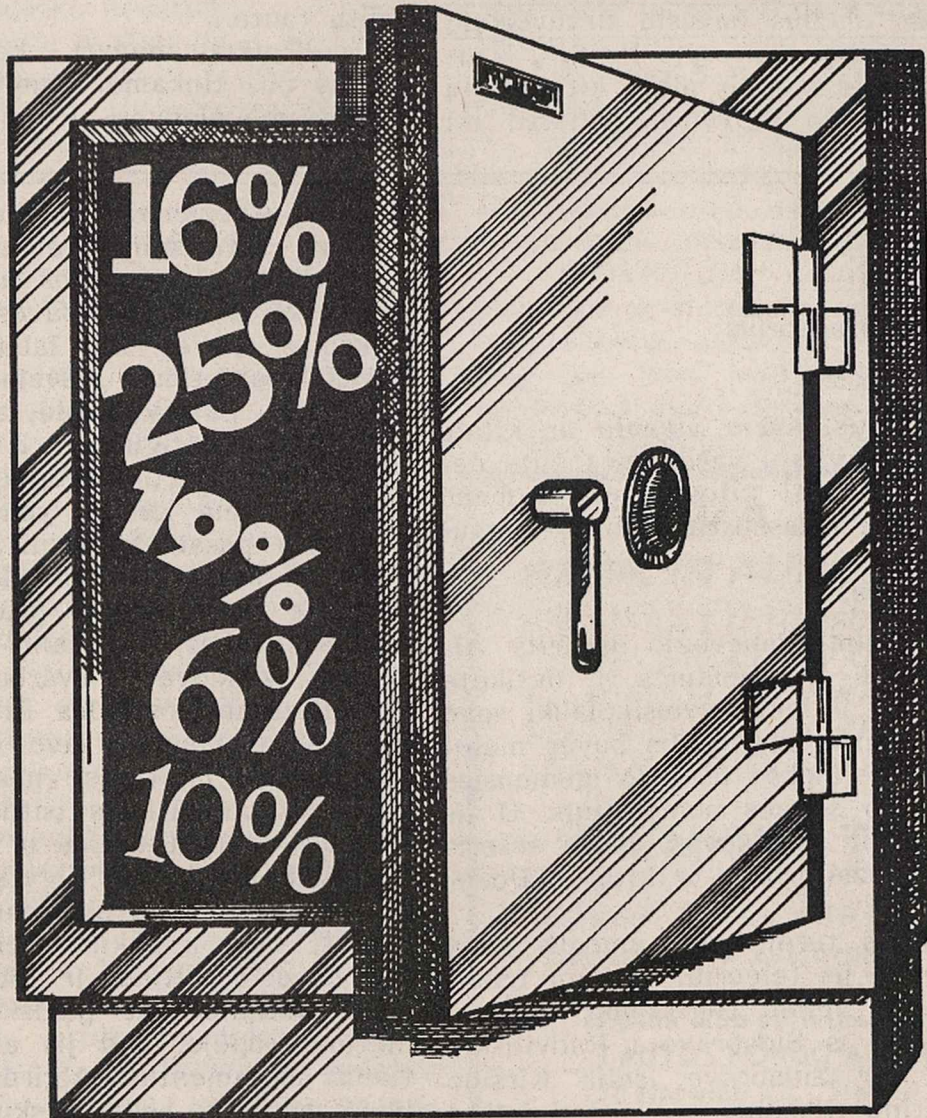
(The Ministry of Health Protection issued a denial of some of Rūta Gajauskaitė's statistics, according to GIMTASIS KRAŠTAS, Vilnius, issue nr. 13. The Ministry maintains that only 0.3% of Lithuania's children suffer from anemia and that the average age of Lithuania's inhabitants is 71 years.)

Public Kept in the Dark During Chernobyl disaster. "Weren't we amateurish on the 'Black Saturday' during the catastrophe of Chernobyl, when a long procession of cars was winding its way from Minsk to spend a weekend at Pripet and nobody stopped them? Weren't we amateurish when hearing over the radio how people in Poland and Czechoslovakia were being informed and told how to act in this situation, we were helpless, because we didn't know anything.

"Colonial Economic Management" continues. "It does not look as if the situation would improve in the near future. Responses from the State Plan Committee and other agencies indicate that in the 13-th and 14-th five year period chemical industry will be concentrated and developed (in Lithuania): the production of ammonia, tars and other chemicals is being expanded in Jonava. It will be increased four times. The new capacity of the Kėdainiai plants will exceed the present one three times" (Alfonsas Maldonis, writer.)

Writers Indirectly Challenge Moscow's Economic and Political Controls. The action of Lithuanian writers is remarkable for several reasons. Although chastising local bureaucrats as well, they have put the chief blame for the destruction of Lithuania's ecology directly at Moscow's door. By using the term 'colonial', they have made it clear that the economic mismanagement is a direct result of Lithuania's political servitude. And they have stated that Lithuanians are still at the mercy of the reckless and inept economists and politicians in Moscow. In the resolution they have adopted (see next item), the Lithuanian writers have challenged totalitarian control by calling for the formation of grass-roots bodies to monitor violations and to protect the nature of their occupied country.

Gerbiamieji "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojai, 1988 metai jau įpusėjo, bet mūsų prenumeratorių tarpe dar vis randasi ne tik už šiuos metus nesumokėjusių, bet ir už praėjusius. Būtų mums malonu, kad visi atsiskaitytumėte ilgai nedelsdami. "NL"

Jūs turite teisę žinoti .

KADA TIK SKOLINATĖS PINIGUS, REIKIA GERAI PATIKRINTI UŽDEDAMUS PROCENTUS IR PATARNAVIMO MOKESČIUS.

KAINOS UŽ PATARNAVIMĄ IR PROCENTŲ APSKAIČIAVIMO METODAI LABAI ĮVAIRUOJA TARP PASKOLOS ĮSTAIGŲ.

JŪS TURITE TEISĘ -IR JŪSŲ PAČIŲ NAUDAI-
TIKSLIAI SUŽINOTI KIEK JUMS KAINUOJA
PASKOLA !

JŪS TURITE VISUOMET RŪPESTINGAI PALYGINTI :

- KIEK IMAMA PROCENTŲ UŽ PASKOLĄ
- KIEK LAIKO DUODAMA PILNAI ĮSMOKĖTI SKOLĄ PRIEŠ PRIVALOMŲ PROCENTŲ TERMINĄ.
- KAIP APSKAIČIUOJAMI PASKOLOS PROCENTAI?
- KOKIOS ATLIEKAMOS TRANSAKCIJOS IR PATARNAVIMAI BE PROCENTŲ.
- KOKIA ĮSTAIGA JUMS PASIŪLO NAUDINGESNES SĄLYGAS.

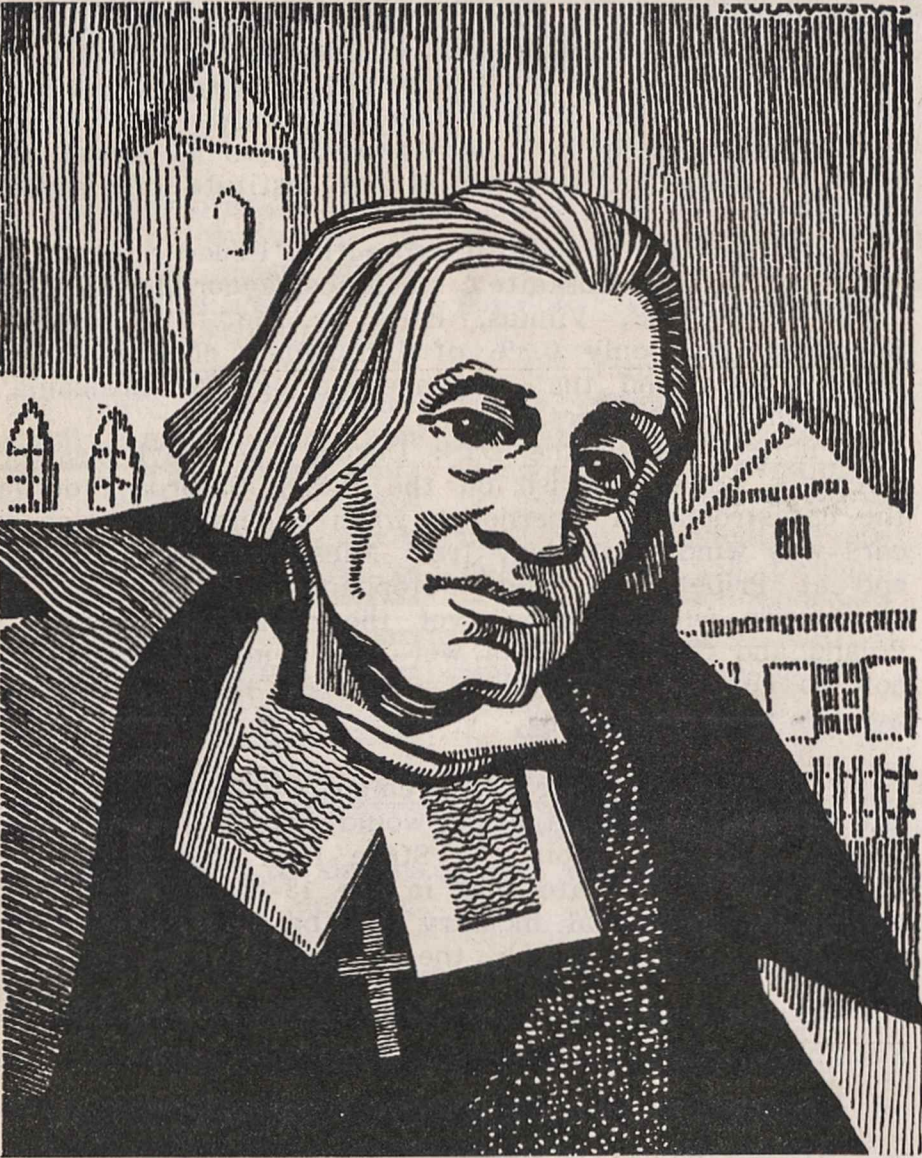
Government of Canada
Minister of State for Youth
Jean J. Charest

Gouvernement du Canada
Ministre d'État à la Jeunesse
Jean J. Charest

Canada

KULTŪRINIS PUSLAPIS

KRISTIJONO DONELAIČIO 275-JAM GIMTADIENIUI
ARTĖJANT

KRISTIJONAS DONELAITIS. Grafika J. Kulakausko

1989 m. sausio mėn. 1 d. švėsime mūsų vieno iškiliausių lietuviškosios kultūros klasikų 275 metų gimimo jubiliejų.

Ironiška, kad šio didžiojo mūsų literatūros vyro gimimo šimtosios ir dvišimtosios metinės buvo sutapusios su didžiųjų pasaulinių sukrėtimų laikais. Jos tikriausiai ir nebuvo prideramai atžymėtos, o gal ir nepastebėtos. Pagaliau, gal ir nebuvo kam tai tinkamai atlikti. Dabar, šiame šimtmetyje jos jau buvo atžymėtos kiekvienais 25 metais.

Iškilmingas, o drauge ir skausmingas buvo KRISTIJONO DONELAIČIO 250-tasis gimtadienis 1964 m. Džiugu, kad ta proga mūsų veikėjai tėvynėje Lietuvoje pasistengė ir šiaip taip gavo iš "didžiojo brolio" leidimą surasti ir išgelbėti iš karo sugriautos Tolminkiemio bažnytelės didžiojo poeto kaulus. Jie buvo pagabenti į Vilniaus Universiteto klinikas, ten atpažinti, vėl pagarbiai sudėjus į naują karstą, nuvežti atgal į Tolminkiemį ("Čystyje Prudy") ir ten palaidoti jau naujai atstatytos poeto bažnytelės rūsyje.

Skaudu, tačiau, kad ligi praeito karo pabaigos ilgus šimtmečius vokiškojo okupanto valdytos Mažosios Lietuvos vietovardžiai pagrindė išlikę didžiumoje nepažeisti (išskyrus jiems prikergtas vokiškas galūnes) - dabartinio okupanto tapo perdėm surusinti. Nebėra daugiau Tolminkiemio, Gumbinės, Stalupėnų, Įsrutės, Ragainės, Tilžės ir daugelio kitų per amžius buvusių lietuviškųjų vietovardžių. Jų vietoje atsirado - "Čystyje Prudy", "Gusevas", "Černiachovskis", "Sovietskasis" ir aibės kitokiųjų slaviškų vardų - pavadinimų. Nuo didžiausio miesto iki

smulkiausios vietovės mūsų senolių duoti pavadinimai tapo grubiai ir be jokio atsižvelgimo nušluoti. Nebėra daugiau Kristijono Donelaičio gimtųjų Lazdynėlių nei Tolminkiemio, Valtarkiemio, Rominto, Trakėnų bei tūkstančių kitų lietuviškiausių kaimų pavadinimų...Kaip koku ir liūdna, o vislab - neteisinga...

Liūdna, nyku ir ilgu, kad jau nebėra daugiau jo "Metuose" apdainuotųjų vargdienių būrų, palikuonių, nei tų gražių vietovardžių...Kristijono Donelaičio gimtinę ištiko nepalyginamai liūdnescnis likimas, nei levos Simonaitės aprašytas tos pačios Mažosios Lietuvos Aukštuosius Šimonių...

Kristijonas Donelaitis gyveno tik 66 metus ir 49 dienas, bet kokius didžius darbus jis nuveikė per tą ne taip jau ilgą gyvenimą! Jis, be savo tiesioginio pastoracinio darbo, dar panūdė rašyti, gaminti įvairius instrumentus, triusti vaismedžių sodelyje. Pagaliau, kai jis surašė savo didįjį veikalą "METUS" (arba - "METŲ LAIKAI"), jis, galbūt, net pats nežinojo, kokį epochinį darbą jis atliko. Nežinojo to ir jo amžininkai, išskyrus Liudviką Rėzą ir keletą šviesuolių, kurie jo rankraščius surinko ir išsaugojo. Jų dėka, šis pirmasis ir, galbūt, svarbiausias lietuviškosios literatūros šedevras išliko iki šių laikų ir išėjo į pasaulį. Donelaičio METAI išversti ne tik į daugumą Europos kalbų, bet net ir į japoniškąją.

Patį lietuvių tautą savo didįjį genijų pradėjo pildinti tik šio šimtmečio pradžioje. Aišku, daug trukdė tai padaryti nelemtas caro laikų spaudos uždraudimas. Tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Donelaitis buvo pristatytas tautai priderančiame aukštyje. Jo METAI buvo mokomi Lietuvos gimnazijose, kaip tautinis epas. Tuomet buvo išleista keletas to veikalo laidų. Gražiausiai išleistas 1940 metais su puikiomis dail.K.V.Jonono iliustracijomis. Tauta Donelaitį suprato, įvertino ir iškėlė visoje jo didybėje. Ne veltui kitas mūsų literatūros klasikas Vincas Mykolaitis - P u t i n a s prieš savo mirtį išsireiškė:

"Brangus ir mylimas Donelaiti,
Tu palikai mums taip brangų
Ir prieštaringą kraitį..."

Artėjant Kristijono Donelaičio 275-ioms gimimo metinėms, viso pasaulio lietuviai ruošiasi jas tinkamai paminėti. Ruošiasi jas minėti ir mūsų broliai Tėvynėje. Laikas nuo laiko tenykštėje spaudoje pasirodo drąsnių balsų, reikalaujančių bent su K.Donelaičio gyvenimu surišusių vietovių pavadinimus atlietuvininti, kad žemėlapyje vėl būtų galima matyti Lazdynėlius, Tolminkiemį, Valtarkiemį ir kitus.

Šiais "perestroikos" ir "glasnost" laikais būtų geriausia proga ir kilnus gestas iš rusų pusės, sugrąžinti Donelaičio gimtinei senuosius, autentiškus lietuviškus vietovardžius. Tai būtų šiam didžiajam lietuvių ir tarp tautinio masto literatūros klasikui geriausias pagerbimas jo 275-jo gimtadienio proga. Visa tai priklausys nuo mūsų visų veiklos ir mūsų veikėjų drąsos ten tėvynėje, reikalaujant šio tauraus ir teisingo gesto. Jau pats laikas pradėti atitaisyti Stalino laikais padarytus mūsų tautai nuoskaudas ir neteisingumus Mažosioje Lietuvoje ir Vilnijuje.

Pagaliau, tuo turėtų pasirūpinti ir respublikinė vyriausybė Vilniuje. Jie galėtų imti pavyzdį iš Armėnijos respublikos vyriausybės, kuri sutiko perduoti Maskvai savo tautos reikalavimus atitaisyti Stalino laikais padarytus neteisingumus. Šio minimalinio teisingumo laukia ir mūsų tauta...

/Reikia manyti, kad DONELAIČIO gimimo suktaktis bus tinkamai paminėta ir išeivijoje, ir jau dabar pradės planuoti. Red.)

METMENYS, Nr.54:

IŠ MŪSŲ TEATRO PRAEITIES

I. Teatras, į kurį artėja jaunas aktorius

Jurgis B l e k a i t i s

Esu giliai dėkingas visiems, kurie vienaip ar kitaip padėjo suteikti medžiagą. (Neminėsiu vardų, nes būtų neteisinga išvardyti vienus, o nutylėti kitus, kuriems mano vieša padėka galbūt, nežiūrint "glasnosties", būtų nenaudinga).

1. "Ūlgytis" ir jaunuolis Algirdas

Aplink Sidabravo bažnytkaimį Panevėžio apskrity Algiukas, matyt, vietinė tarpe paverčiamas į netikėtą "Ūlgytį", nes šitaip - Ūlgyčių jį mažą šviesioplaukį savo broliuką, vadindavo jo vyresnės seserys. Jis buvęs malonus, labai gyvas ir linksmas berniukas ir, kaip jauniausias iš keturių vaikų, atrodo, buvo šeimos numylėtinis. O jis savo ruožtu, buvęs prierašus ir sekiodavęs paskui seseris po namus ir daržus. Už tai užsitaravo ir kitą - "Uodegytės" - praminimą.

Tėvas Adomas Jakševičius turėjo būti žmogus gana lankstus ir su iniciatyva: buvo jis feldčeri, paskum trumpą laiką turėjo krautuvėlę, o vėliau išigijo ūkį - dvaro centrą, ir vis šeima persikėlė iš Sidabravo į Radviliškio valsčių. Visi - vaikai gimė dar Sidabrave, šalia Kiršino upelės, pačioj riboj su šiaurine Kėdainių apskrity dalimi. Vyriausias sūnus Vytautas (gimė 1902 metais) tapo vėliau žinomu rašytoju, dramaturgu ir žurnalistu Alantu. Pastaruoju nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu jis buvo oficiozo LIETUVOS AIDO redaktorium, o prieš pasitraukdamas iš Lietuvos - Vilniaus miesto teatro direktorium. Po jo šeimoje maždaug dvejų metų tarpais sekė seserys, dantų gydytoja Lietuvoje Emilija Venclauskienė ir Putname Amerikoje, Nekalto Marijos prasidėjimo vienuolyne, seselė Rita, žinoma visuomenės veikėja Antano Trimako našlė ir kompozitoriaus, Jėzuitų kunigo Kęstučio Trimako motina. O Ūlgytis gimė 1908 metų kovo 25 dieną ir buvo likęs prie namų, kai vyresnieji jau mokėsi Šiaulių gimnazijoj. Po Kriaukėnų pradžios mokyklos ir Ūlgytis, jau būdamas dešimties metų, buvo priimtas į pirmąją Šiaulių valstybinės gimnazijos klasę.

Gavęs iš seselės Ritos leidimą aplankyti ją 1987 metų Velykų dieną, iš jos pasakojimo patyriau apie tuos ankstyvus savo mokytojų metus. Klausiau, ar koks nors polinkis į meną buvo jaučiamas vaikystėje? Sakė, to neatsimenant. Tiesa, jis vis kažką darydavo, lipdydavo, klijuodavo. Bet turėdama savo rūpesčių per akis, daug dėmesio tam neskyrusi. Kaip visi vaikai, žaisdavo vyresniųjų jam iš

miesto atvežamais žaisliukais; vienu tarpu jo zaidimų draugas buvo šeimos augintinis. Mylėjęs už save mažesnius vaikus: laipindavęs juos aukštai ant šieno daržinėje, vėl nukeldavęs. Mėgdavęs visokias išdaigas išdarinėti - linksmas buvęs! Bet labai geras. Motinai visą gyvenimą buvęs labai atidus ir švelnus.

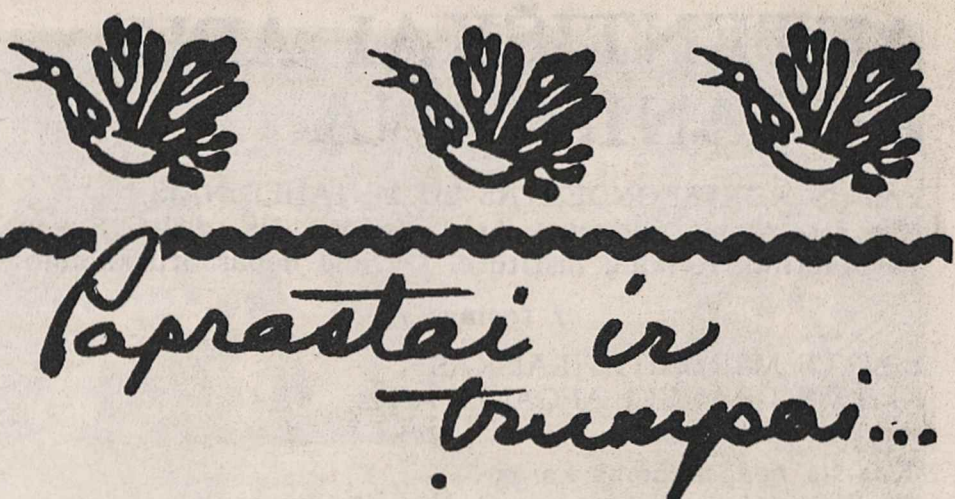
Rita - pati vienuolė, o jos sūnus kunigas. Ar Algirdas taipgi buvo religingas? Iš atsakymo supratau, kad šeima tikrai buvo tvirtai katalikiška, ypač motina, bet Algirdas nors bažnyčią lankęs, ypatingu pamaldumu nepasižymėjęs. Aplamai, pasauležiūriniais, taigi ir religiniais klausimais afišuotis nemėgęs. Mokykloje neprisidėjęs nei prie skautų, nei prie ateitininkų - prie jokios ideologinės organizacijos. Sakydavęs, kad jam nesvarbu, kas kokią uniforminę kepurę užsimovę - svarbu, kas po ta kepure, koks žmogus. Klausantis seselės Ritos, man toptelėjo, kad ir tada kai jis su mumis, savo studijos auklėtiniais, bičiuliškai dalindavosi mintimis, neatsimenu, kad būtų atskleidęs savo pasauležiūrinis ištikinimus ar asmeniškų jausmus, tai buvo nediskutuotina ir neliestina.

Kalbėjusi apie "Ūlgytį" su didele meile, seselė Rita su dar labai gyvu skausmu pasakojo ir apie jo paskutines dienas, kada ji pakirto seniai Lietuvoj nematytą, iš kažkur užneštą šiltinę. Ir tada buvo iškilęs religijos klausimas. Artimiesiems paaiškėjęs, kad vilties nebėra, ypač motinai rūpėjo, kad jis atliktų išpažintį, priimtų paskutinius sakramentus. Algirdas, vis dar vildamasis nugalėti ligą, nematęs reikalo skubėti su išpažintim, ypač, kad jis, pasak seselės Ritos, jos neatlikęs per keturiolika metų. Vardan motinos tačiau leidosi įkalbamas, priėmė kunigą. Seselė Rita prisimena ir tokius Algirdo žodžius: "Aš niekad nebuvau nuo Jo nutolęs, o Jis nuo manęs".

Bet grįžkime prie gyvo ir labai jauno Ūlgyčio-Algirdo kurio šviesų ir linksmą vaidžą prisimena seselė Rita. Kad ir toks jo papasakotas paveikslas iš jo gimnazijos metų: žygiuoja Kauno Laisvės alėja tasai ausrokas, net septynių mergaičių supamas. Tai jo nė kiek nevaržo, jis pokštauja ir bando kelias mergaites pasodinti į medį...

Jis atsikėlė į Kauną 1924 metais, kada vyresnieji šeimos nariai jau čia studijavo, ir įstojo į priešpaskutinę "Ausros" gimnazijos klasę. Tuo metu čia mokėsi plajada būsimųjų literatūrinio gyvenimo pažibų. Suminint tik kelis: puikus aukštaitiškos tradicijos tęsėjas Antanas Miškinis; subtiliausias iš lyrikų Jonas Aleksandravičius (kuris vėliau taikys prie savo liūdno poetinio veido kelis vardo variantus: Kossu-Aleksandravičius, Kuosa- Alekstandriškis, kol pagaliau apistos visam laikui ties Jonu Aisčiu); vienas šviesiausių to laikotarpio asmenų, literatūros kritikas ir teoretikas, meno žinovas Petras Juodelis.

(Bus daugiau)

Paprastai ir trumpai...

/ Šį kartą, po ilgesnės pertraukos, kalbėsiu paprastai, bet kiek ilgėliau.../

• Pradžiai, bendravimui ir bendradarbiavimui nuolat šiltėjant (net Tautos Himną "Gimtajam Krašte" redaktoriaus Algimantas Čekuolis apskelbė priimtinu.), nesenu dienų prisiminimui, štai, vienos knygos pavadinimas: "Buržuazinių emigrantų koncepcijų Lietuvos TSR istorijos klausimais kritika". Knyga išleista Vilniuje 1986 metais. Autorius: Lietuvos TSR mokslų akademija - Istorijos institutas. Argi nedailiai sulieta ideologinė neapykanta su mokslišku žargonu? Beveik kaip kaikiurių mūsų mokslininkų straipsnių ir knygų pavadinimai, kuriuos reikia išversti lietuvių kalbon, kad suprastum - vis vardan to moksliskumo...

• Esu girdėjęs ir skaitęs mūsųose nemaža liaupsų apie kritiką Vytautą Kubilį iš Vilniaus. SANTAROS-ŠVIESOS suvažiavime jo skaityta paskaita buvo rimtai parašyta ir įdomi (ir mūsų kritikams įsidėmėtina). Bet štai, kelios ištraukos iš to paties V.Kubiliaus įžangos, parašytos mūsų Antano Gustaičio eilių rinktinei, išleista 1987 m.Vilniuje. (Knyga pavadinta PASIGLOSTYMO PALAIMA). Cituoju: "Antano Gustaičio ironiškos elegijos -išimtis emigracijos vėjų supustytame lietuvių poezijos kelyje. Jos nukerta skiauterę aukštiems šūkiams ir išnašioms pozoms. Išleidžia oro burbulus iš spalvotų balionų. Išsityčioja iš paskutinių vilčių ir iliuzijų..." Ir toliau :

"Vokietijoje, perkeltų asmenų stovyklose, A.Gustaitis vis dėlto tebebuvo teatro žmogus, kuriam knietėjo pade-

monstruoti kontrasto efektą tarp paradinių kalbų ("rytoj grįšime namo") ir slegiančios nežinios, tarp 'pasiaukojimo tautai' iškilmingų priesaikų ir grobuoniško ponėkų egoizmo. Literatūrinių vakarų metu, po žinomų poetų patriotinės lyrikos, jis skaitydavo kontrasto efektu pagrįstus satyrinius eilėraščius, ir 'dypukai' garsiai juokdavosi patys iš savęs".

Jeigu nepažinčiau savo bičiulio Antano Gustaičio, sakytiau, kad čia kalbama apie kažin kokią tremties Majakovskį, buržuazinių 'ponėkų' (kaip sako V.Kubilius) demaskuotoją ir raudoną revoliucionierių bei svieto lygintoją. Kritikas V.Kubilius patogiai pamiršo (teisingiau: privalėjo pamiršti) visus A.Gustaičio eilėraščius, kuriuose piekiami sovietiniai buržujai, sukčiai, apsimetėliai ir Stalino eros garbintojai. Kritikas V.Kubilius negalėjo nežinoti, kad "aukštų šūkių ir išnašių pozų bei burbulinio oro pilnų spalvotų balionų" nėra nė viename pasaulio krašte tiek gausiai, kaip Sovietijoje. Kremlius ir komunistų partija visa tai išrado ir naudoja dar šiandien. O jau ką bekalbėti apie "paradines kalbas" ir "grobuonišką egoizmą" raudonųjų "ponėkų". Didžioji tarybinės šalies yra tiesiog užduosinta jų gausos. Bet...V.Kubilius, jautrusis kritikas, visa tai rado t i k mūsų (t.y."emigrantų", "dypukų") buityje ir atitinkamai pasityčiojo...

Dar viena citata apie Gustaitį poetą: "Šaipydamsis iš 'žodžių vartotų' ir pats iš savęs, jis savotiškai pratęsė šį lietuvių lyrikos etapą, o kartu ir pribaiė jį satyriniu endšpiliu". Taigi. O kaip nuostabiai po karo, apie 20 metų mūsų lyrika Lietuvoje po Stalino kumščiu ir saule sukūrė tikrai "naujų" žodžių mūsų poezijos lobynui; raudonarmiečių durtuvai žėruoja raudonoj saulėj, kompartijos plieninės vėliava, didysis Stalinas mus ves ir ves, pašvinkę fašistai geria liaudies kraują, kaip raketa lėks į erdvę broliškų respublikų komuna, ir t.t.,ir t.t. Sunku įsivaizduoti labiau suubagėjusį lietuvišką lyrikos žodį, dar ir dabar gaminamą "užsitarnavusių" partiečių grafomanų. Kai kurie buvo net pagerbti už raudoną tuščiažodžiavimą ir serijinę valdiškos poezijos gamybą. Bet gerbiama kritikas Kubilius neišdriso pastebėti ir paminėti. Tiktai mes, "dypukai", anot jo, "merdėjome, emigracijos vėjų supustytą poeziją kurdami, ir ją pribaiė Gustaitis mikliu "endšpiliu". Ura!

Taip, čia tai intelektualus poezijos nagrinėjimas. Ir toks objektyvus...Gi man vis atrodo, kad V.Kubilius kalba KGB "užsakytu žodžiu mūsų niekinamos tautos", parafrazuojant kitą mano bičiulį, Algimantą Mackų...

(Beje, žodžių "tautinis" ir "tauta" Sovietijoje negalima vartoti. Lietuva yra "nacija".)

• Dar viena literatūrinė žiežirba. Cituoju iš TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ (1987.XI.17 d.) vedamojo "Grįžta Maironis": "Argi be Maironio nebūtų kitų poetų, dainavusių apie tėvynės grožį, jos lūkesčius, jos laisvę? Pažvelgę į poezijos antologijas matysime, kad maironiškų poetų buvo ir daugiau, netgi talentingesnių bei stipresnių (m.p. braukta)literatūrinio požūriū". Argi? Koks, būtent, poetas tuo metu buvo talentingesnis už Maironį? Tvirtinti, kad Maironiui trūko talento yra mažų mažiausia, nesąmonė. Ir šiandien visi poetai gali pasimokyti iš Maironio kaip rašoma poezija.

Lietuvių eilėdarą (toninę) įvedė Maironis savo didelio talento jėga. Teigti, kad "Talentingesnių poetų už Maironį yra ir dabartinėje Lietuvoje" yra panaši nesąmonė. Už šimto metų bus gal dar talentingesnių?... Kas gi taip vertina literatūrinę kūrybą? Tuo metu Donelaitis buvo genialus poetas, nes tuo metu jis ištare pirmąjį lietuviškąjį kūrybinį žodį. Maironis sukūrė visą mūsų poezijos tradiciją ir eilėdarai padėjo pagrindus. Tuo metu, kai nebuvo nieko arba beveik nieko. Jie buvo pirmieji ir genialūs. Todėl jų poezija ir šiandien yra tokia brandi ir dar neatsirado nė vieno juos pralenkusio. Ne vien dėl to. Kūrybingų posmų yra daugiau ne Donelaičio pamokymuose ir ne Maironio tiesioginėje patriotikoje, bet kaip tik ten, kur didaktikos nėra arba ji yra nuostabiai talentingai įforminta. Literatūrinio kūrinio vertė ieškotina temos ir įforminio vienybėje. Maironio eilėraščiai tebegyvi ir bus gyvi, kol lietuvių poezija bus gyva todėl, kad jis, kaip niekas kitas, kalbėjo gimtosios žemės balsu ir nepaprastai talentingai.

Jonas V a k a r i s

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽA -
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. G. Valančius

Šių metų konkurse INKILAS -88, Vilniuje

● VILNIUJE, Kaziuko Mugėje vyko antrasis inkilų konkursas INKILAS-88. Dalyvavo 13 inkilinių su 112 inkilų Po konkurso vyko aukcionas ir beveik visi buvo išparduoti. Inkilų vertinimo komisijoje dalyvavo ornitologai. Didįjį prizą laimėjo 25 m. amžiaus Egidijus Kelpša už savo inkilų kolekciją ir už tai galės vykti į Bulgariją. Kiti laimėtojai gavo knygų, albumų ir šio festivalio sumanytojo "Gimtojo Krašto" prenumeratą metams.

Apgailėstaujama, kad kol kas konkurse dalyvavo tik 3 moksleiviai. Tikimasi, kad kitą metų jų bus daugiau.

● Naujuoju Gamtos Apsaugos Komiteto pirmininku paskirtas Vytautas Einoris. Prieš tai buvo Kazys Giniūnas, dabar iš tų pareigų atleistas.

● SIAULIUOSE megejų filminkų festivalyje pirmąją vietą laimėjo R.Braziulis dokumentine filma "Rasos šventė".

LIETUVOS MONETOS

Lietuviškas centas buvo priimtas kaip piniginis vienetas Steigiamojo Seimo 1922.VIII.9 įstatymu ir į apyvartą paleistas 1922.X.1.

Pradžioje tebuvo pagaminti popieriniai 1,5,20 ir 50 centų. Nuo 1925 metų kovo mėnesio buvo įvestos, pagal Juozo Zikaro modelį, Anglijoje pagamintos vario-aliuminio 1,5, 10, 20 ir 50 centų monetos, o nuo 1936 metų jau ir Lietuvoje buvo gaminamos 10, 20 ir 50 centų monetos iš vario-aliuminio ir 1,2,5 centų iš bronzos.

KUNIGAİKŠTIENĖ BIRUTĖ

Birutė buvo antroji Kėstučio žmona, ištėkėjusi apie 1349 m., nes jos vyriausiasis sūnus Vytautas buvo gimęs apie 1350 m.

Be Vytauto, ji su Kėstučiu turėjo dar du sūnus - Tautvilą ir Žygmantą ir tris dukteris - Miklausą (1375 m. ištėkėjusią už Tvėrės kunigaikščio Jono), Danutę (1380 metais ištėkėjusią už Mozavijos kunigaikščio Jonuso) ir Ringailę.

Tikrų žinių apie Birutės gyvenimą nėra. Taigi, ji politiniame gyvenime nebuvo dalyvavusi. Manoma, kad ji, kaip ir Kėstutis, liko ištikima savo senajai religijai, nes, jei ji būtų apsikrikštijusi, apie tai, be abejo, būtų parašę anų laikų kronikininkai.

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU".
Havelock Ellis

VERTINTA LIETUVAITĖ BALERINA

Jolanta Valeikaitė, M.K. Čiurlionio vidurinės mokyklos mokinė, kovo mėn. 6 d. šoko Maskvos Baletto Šokėjų konkurse ir laimėjo antrąją premiją. Jos partneriu buvo Vytautas Kudžma.

INDIVIDUALI INICIATYVA PALANGOJE

dvejatą metų iš eilės vyko jaunimo festivalis, pavadintas PAPŪGA. Jo iniciatoriai-Daiva ir Gediminas Mondeikos. Jie yra gabūs specialistai ir todėl buvo pakviesti dirbti Palangos Kultūros ir Poilsio parko direktoriaus. Jiems buvo duotas mažytis kambarėlis administraciniame parko pastate. Salę diskotekoms įvedu patys su būreliu talikinių susiremontavo. Gediminas vadovauja diskotekoms ir disko klubui, kuris čia egzistuoja, jis ir surengė tuos du festivalius.

Daiva turi šokėjų grupę, kuri Maskvoje už rokenrolą laimėjo pirmąją vietą. Jos grupė pakviesta filmuotis televizijoje. Maskvos sporto leidyklai Daiva rašo vadovėlių. Šis Kultūros ir Poilsio parkas tapo pelningu,

nes investavus jo surengimui 3 tūkstančius rublių, gaunama 13 tūkstančių rublių pelno.

Bet- kai kam pasirodė tokie laisvalaikio organizavimai per plataus masto, o festivaliai PAPŪGA- bereikalingi rūpesčiai. Gediminui ir Daivai kas nors pavydėjo ir to mažo kambarelėlio, nes buvo pasiūlyta išeiti iš darbo ir jei neišsikrasutys iš "savavališkai užimtų patalpų", bus paduoti teisman.

Bent galima pasiskųsti, ar apie tai parašyti...Pateiška, bet vistiek geriau, negu nieko.

GYVYBĖ Į ŽEMĘ ATNEŠĖ METEORAI

Apie gyvybės atsiradimą Žemės planetoje yra sukurta daugybė aiškinimų ir teorijų. Jos tačiau neatsako į biologijos mokslo statomus klausimus. Todėl mokslas į jas nekreipia dėmesio ir jos yra pamirštos. Iškyla naujų atradimų ir mokslininkai noromis nenoromis turi sugrįžti prie gyvybės klausimo. Mūsų planeta Žemė gyvybės atsiradimui tapo patogi tik maždaug prieš 3,5 milijonų metų, kada joje pradėjo vykti cheminė evoliucija.

Amerika 1976 m. paleido raketą į planetą Venerą, kuri pasirodė dar tebėra labai karšta ir raketa negalėjo nusileisti. Rusai taip pat darė bandymus, bet ir jų paruošta raketa nusileidimui ant Veneros, vos pasiekusi jos paviršių, nustojo veikusi. Amerikiečių paleistos į Marso planetą raketos Viking I ir II atliko jos paviršiuje tyrinėjimus, bet jokios gyvybės pėdsakų neužtikto.

Tačiau biologai ir kitų sričių mokslininkai nenustojo vilties, nes jie puikiai žino, kad gyvybei atsirasti reikalingiausi elementai yra: Carbonas, Hydrogenas, Nitrogenas, Oksigenas, Fosforas ir Sulfuras. Šalia to, gyvybė savo egzistencijos palaikymui kooptuoja ir kitus elementus, neišskiriant ir vandens.

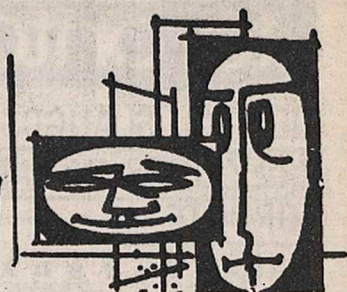
Įvairių sričių mokslininkai jau daug amžių vargsta, bet vis dar gerai nesupranta, kaip atsirado gyvybė ant žemės. Dabar jų išvados suvedamos į dvi teorijas. Rusų biologas A.I. Oparin sako, kad gyvybė atsirado veikiant cheminėms reakcijoms į atmosferą ir žemės vystymosi procesui. Antra, ir kiti mokslininkai sutinka, kad žemės atmosfera turėjo didelės reikšmės, parūpinant Hydrogeną, Oksigeną ir daugelį įvairių chemikalų, kurie susimetė į organizmus. Tačiau visos teorijos ir išvedžiojimai nepatenkina mokslininkų, nes viską sudėjus ir sumaišius, negaunamas joks savistovus organizmas.

Po ilgų bandymų ir visokių tyrinėjimų, kažkas atkreipė mokslininkų dėmesį į nukritusį 1969 m. Australijoje meteoritą. Kiti astronomai ir biologai nukritusį meteoritą buvo jau gerokai ištyrinėję, bet nieko ypatingo jame nepastebėjo. Bet nukritusiame meteorite Australijoje chemikai užtikto "Amino acids" chemikalų, kuris yra labai svarbus gyvybės susiformavimui.

Surastoji medžiaga "Amino acid" dar problemos neišsprendė. Ji buvo atgabenta meteoritų iš kitų pasaulių, iš tolimesnių erdvių. Kada žemė atvėso ir joje susidare sąlygos gyvybės atsiradimui, meteoritai nenustojo kritę ant jos paviršiaus. Žemėje susidarė to "Amino acid" atsargos. Kada tai atsitiko, niekas nežino. Sakoma, jeigu žvaigždynuose ir išorinėje erdvėje susidarytų didesni kiekiai "Amino acid", tai lengvai galėtų išsispirti ir gyvybės klausimas kitose planetose. Tokiu būdu, anksčiau ar vėliau, pavyktų žemės gyventojams susisiekti su žvaigždžių gyventojais.

Šis įvykis sudomino ne tik mokslininkus, bet ir politikus, ryžtantis atlikti planetos Marso paviršiaus nuodugnius tyrinėjimus, manant, kad Marso gilumoje randasi kokia nors gyvybė. Taip nenuneigiamas faktas, kad Saulės sistemoje ir visose planetose gali rasti kokia nors protiną gyvybę. Tokiam manymui pagrindą sudaro ir ateina iš tolimesnių erdvių radijo signalai. Dangaus skliautas žmogui dar tebėra nepažįstamas.

KREIVI VEIDRODŽIAI

LIETUVIŲ SLAUGOS -
PRIEŽIŪROS NAMAI
TORONTE

Stepas Varanka

/Algis Juzukonis susirinku-
siems pateikė sekančias
žinias: / tęsinys/

Nuo pat pradžios slau-
gos namų nauda ir jų
reikalingumas mūsų visu-
omenei buvo visiškai aiškūs
dalykai. LIETUVIŲ NAMŲ
valdyba tai suprasdama jau
1985 metų vasarą padarė
esminį išpareigojimą pini-
gais ir skirdama daug
laiko svarstyboms. Mes
paskyrėme 70,000 dol.
sumą, kuri bus išleista
statybos paruošos darbams.
Šitie pinigai bus panaudoti
architektų, advokatų ir
įvairių patarėjų išlaidoms
padengti. Kiekvienas dole-
ris bus panaudojamas, kad
galėtume atiekti sekančius
tikslus:

1. Išsirūpinti slaugos
namų statybos leidimą.
2. Paruošti reikalingus
dokumentus Sveikatos
ministeriui.

3. Organizuoti ir gauti
valstybinę paramą miesto
ir provincijos ribose.

Iki šiol mes jau
turėjome kelis viešus susi-
rinkimus. Nors ir buvo
šiek tiek opozicijos iš
vietos gyventojų dėl auto-
mobilių statymo ir būsimo
automobilių judėjimo, tačiau
buvo gautas bendras prita-
rimas projektui. Toronto
savivaldybė sutiko parduoti
dar atskirą sklypą, kad
tuo palengvintų išspręsti
automobilių statymo proble-
mą. Mes tikimės, kad
mūsų prašymas dėl staty-
bos taisyklių (rezoning)
pakeitimo bus patvirtintas

1988-tų metų birželio
pabaigoje.

Galutinis projektas
apims vieną aukštą, kuris
bus naudojamas visuomenės
tikslams, tris aukštus -
gyventojų patalpoms (109
lovoms) ir požeminį aukštą
automobiliams statyti.
Projektas buvo sudarytas
siekiant dviejų tikslų:

1. Patenkinti visus val-
džios reikalavimus.
2. Parūpinti geriausią
slaugą mūsų vyresniesiems
ir tiems, kuriems tokia
pagalba yra reikalinga.

Mes taip pat pradėjom
ruošti projekto pasiūlymą
Sveikatos ministerijai dėl
slaugos namų patvirtinimo
ir lovų skaičiaus nustatymo.
Šis dokumentas, apimantis
apie 150 puslapių yra ruošiamas,
padedant "Arbor Living Centres"
slaugos namų administra-
toriui.

Reikalavimai yra dideli,
ir mes galėsime laimėti tik
pasiremami kokybe, o ne
bendruomenės skaitlingumu,
kaip pavyko to atsiekti
italų, graikų arba lenkų
bendruomenėms. Mes tiki-
mės, kad savo tikslą at-
sieksime. Politinės sąlygos
yra palankios. Premjeras
David Peterson rugpjūčio
mėnesį oficialiai paskelbė
600 lovų paskyrimą etni-
nėms bendruomenėms. Visa
mūsų lietuvių bendruomenė
turės mus paremti, kad
mes laimėtume. Ta para-
ma turės ateiti ne tik iš
Toronto, bet iš visų lie-
tuviškų institucijų Ontario
provincijoje. Artimoje
ateityje mes prašysim iš
jūsų paramos laiskais ir
neabejojame, kad jūs mus
paremsite.

Slaugos namai taip pat
pareikalaus stiprios finansi-
nės paramos. Apskačiuojam,
kad statybos išlaidos sieks

iki 5 milijonų dolerių.
Vidaus įrengimai ir baldai
dar 500,000 dolerių. Pro-
vincinės valdžios parama
igalins mus išlaikyti skolą
3.5 milijonų dolerių sumoje.
Nežiūrint to, mums reikės
sukelti 2 milijonų dolerių
sumą.

Lietuvių Namai sutiko
prisidėti su 1,000,000 dole-
rių, kad statyba galėtų
prasidėti 1988 metais.
Mums jūsų parama yra
dabar labai reikalinga. Už
kiekvieną gaunamą dolerį
Lietuvių Namai prisidės
savo doleriu, kol bus pa-
siektas 1,000,000 dolerių
maksimumas.

Suprantama, kad bendro-
menė yra konservatyvi ir
tik kuomet pirmosios ply-
tos bus pradėtos dėti, tas
konservatyvumas pranyks.
Deja, slaugos namai negali
laukti. Lietuvių namai
patvirtino sekantį planą,
kad padrasintų visuomenę
aukoti šiam vertingam
projektui.

Asmenys, kurie paaukos
Lietuvių slaugos namų
projektui, turės dvi gali-
mybes, kurios čia yra
paaiškinamos:

1. Duoti tiesioginę auką
už kurią Labdaros fondas
išduos pakvitavimą dėl pa-
jamų mokesčių nuolaidos;

2. Jūsų auka bus įnešta
į globos (Trust) fondo są-
skaitą PARAMOS koopera-
tyve, iš kurios nebus gali-
ma pinigų išimti. Jei staty-
ba neprasidės iki 1990
metų gruodžio 31 dienos,
visos aukos, įskaitant pro-
centus, bus jums sugra-
žintos. Jei statyba prasi-
dės prieš šią datą, tada
visos aukos bus pervestos
į Labdaros fondą ir išduo-
ti aukų kvitai dėl valsty-
binių pajamų mokesčių.
Kol aukos bus globos
(Trust) sąskaitoje, jos bus
PARAMOS atsakomybėje,
ir Lietuvių Namų valdyba
neturės teisės tų pinigų
išimti.

Žemiau pasirašę sutinka
su pirma arba antra gali-
mybe, tvirtindamas/a savo
parašu vieną iš dviejų gali-
mybių:

LIETUVIŲ SLAUGOS NA-
MAMS AUKOJO: \$1,000,-
Bals Savickas; \$100,- P.
Cecys. Viso fonde yra \$64,
907.55. Aukos priimamos
PARAMOS sąskaitoje 8711
ir PRISIKĖLIMO PARAPI-
JOS KOOPERATYVE sąsk. 155332.17.

LIETUVIŲ NAMŲ GEGU-
ŽINĖ įvyks liepos mėn. 10
d., sekmadienį, 12 val.
Clairville Conservation a-
rea, Green Acres nr.1.

Autobusas išvažiuos nuo
LN 2 val.p.p. Gegužinę ren-
gia LN Vyrų Būrelis ir AT-
ŽALYNAS.

LIETUVIŲ NAMŲ Vyrų
Būrelio valdyba gegužės
mėn.25 d. buvo susirinkusi
pasitarimui Lietuvių Namų
Poilsio Stovyklos reikalais.
Stovykla rengiama Wasago-
je, rugpjūčio mėn.9-17 d.d.
Pasitarime numatytos
patalpų kainos, laužai, pro-
gramos. Sudaryta stovyklos
administracija. Virtuvės
šeimininku sutiko būti Vy-
tautas Birštonas.

Artimoje ateityje bus
teikiama platesnė informa-
cija.

Jaunuoliams- studentams
dar yra keletas laisvų vie-
tų b i n g e. Skambinti
T.Stanuliui tel:532-3311.

SLAUGOS NAMŲ STATYBOS SUSIRINKIMO DALIS DALYVIŲ 1988.V.7 d. Iš kairės: daugelio organizacijų veikėja p. ŠIMKIENĖ, Slaugos Namų statybos valdybos pirm. Jonas V. ŠIMKUS, žurnalistas Br. STUNDŽIA, aktyvus organizacijų veikėjas H. CHVEDU-KAS, LN vyrų būrelio vicepirm. VI. STABACINSKAS ir Vytas KULNYS - Toronto LN Kultūrinės komisijos pirmininkas ir kitų organizacijų narys. Nuotrauka St. Varankos

iki 5 milijonų dolerių.
Vidaus įrengimai ir baldai
dar 500,000 dolerių. Pro-
vincinės valdžios parama
igalins mus išlaikyti skolą
3.5 milijonų dolerių sumoje.
Nežiūrint to, mums reikės
sukelti 2 milijonų dolerių
sumą.

Lietuvių Namai sutiko
prisidėti su 1,000,000 dole-
rių, kad statyba galėtų
prasidėti 1988 metais.
Mums jūsų parama yra
dabar labai reikalinga. Už
kiekvieną gaunamą dolerį
Lietuvių Namai prisidės
savo doleriu, kol bus pa-
siektas 1,000,000 dolerių
maksimumas.

Suprantama, kad bendro-
menė yra konservatyvi ir
tik kuomet pirmosios ply-
tos bus pradėtos dėti, tas
konservatyvumas pranyks.
Deja, slaugos namai negali
laukti. Lietuvių namai
patvirtino sekantį planą,
kad padrasintų visuomenę
aukoti šiam vertingam
projektui.

Asmenys, kurie paaukos
Lietuvių slaugos namų
projektui, turės dvi gali-
mybes, kurios čia yra
paaiškinamos:

1. Duoti tiesioginę auką
už kurią Labdaros fondas
išduos pakvitavimą dėl pa-
jamų mokesčių nuolaidos;

2. Jūsų auka bus įnešta
į globos (Trust) fondo są-
skaitą PARAMOS koopera-
tyve, iš kurios nebus gali-
ma pinigų išimti. Jei staty-
ba neprasidės iki 1990
metų gruodžio 31 dienos,
visos aukos, įskaitant pro-
centus, bus jums sugra-
žintos. Jei statyba prasi-
dės prieš šią datą, tada
visos aukos bus pervestos
į Labdaros fondą ir išduo-
ti aukų kvitai dėl valsty-
binių pajamų mokesčių.
Kol aukos bus globos
(Trust) sąskaitoje, jos bus
PARAMOS atsakomybėje,
ir Lietuvių Namų valdyba
neturės teisės tų pinigų
išimti.

Žemiau pasirašę sutinka
su pirma arba antra gali-
mybe, tvirtindamas/a savo
parašu vieną iš dviejų gali-
mybių:

Galimybė I

/parašas/

Galimybė II.....

/parašas/

Šiam reikalui yra atida-
rytos dvi sąskaitos, PARA-
MOJE Nr. 8711 ir PRISIKĖ-
LIMO parapijos kredito
kooperatyve sąskaitos Nr.
155332.17, kur rėmėjai
galės tiesioginiai įnešti
savo aukas.

Padėkite mums sukurti
namus mūsų vyresniųjų
gerbūviui. Mūsų seneliai,
tėvai ir kai kurie iš mūsų
galės be rūpesčių sutikti
paskutines saulėlydžio
dienas ir nebus užrakinti
kokioj nors institucijoj,
kurių patalpos panašios į
ligoninę. Lietuvių Namai
per slaugos namų plana-
vimo komitetą yra išpa-
reigoję rūpintis šia globos
institucija. Mūsų profesio-
nalai daktarai, advokatai,
gailestingosios seserys ir
administratoriai daro visa
kas galima, kad užtikrintų
pasisekimą. Tačiau be jūsų
moralinės ir kartu finansi-
nės paramos, mes negalė-
sim šio projekto įvykdyti.
Savo aukomis užtikrinsit
lietuviams reikalingą patar-
navimą.

Iš čia pateiktų Algio Ju-
zukonio žinių, dalis jau
buvo skelbiama mūsų spau-
doje. Kadangi šis projektas
labai svarbus Kanados
lietuvių bendruomenei,
tai apie jį rašome gana
smulkiai. Jeigu kas ne-
skaitė, ar negirdėjo apie
jį, tai turės gerą progą
susipažinti su juo.

Išdininko pranešimas

Išdininkas Jonas Slivins-
kas pranešė, kad lietuvių
slaugos namai kainuos 5-
6 milijonus dolerių, gal
net ir daugiau. Išdininko
apskaiciavimu, slaugos
namai galės save išlaikyti
ir neš pelną. Pagrindinis
slaugos namų globėjas ir
rėmėjas, su žemės sklypu,
vertės \$1,000,000 yra Toron-
to Lietuvių Namai. Susi-
rinkusiems buvo išdalinta
jo paruošta 1988.4.25 d.
anglų kalba slaugos namų

statybos apyskaita ir pasta-
tytų namų pajamų projek-
tas. / Su ja skaitytojai galės
susipažinti sekančiame "NL"
numeryje, kur ji bus atski-
rai atspausdinta. Red./.

Iki susirinkimo dienos
lietuvių slaugos namų
fondui tatutiečiai yra jau
suaukoję \$52,000. Tos
pirmos aukos rodo tokių
slaugos - priežiūros namų
skubų reikalingumą. Slau-
gos namų statybos valdyba
artimiausiu laiku žada
aplanuoti 14-15 lietuviškų
kolonijų, padaryti praneši-
mus apie šį reikšmingą ir
reikalingą Kanados lietu-
viams projektą.

Lietuvių slaugos namų

planavimo komisija, kuri
rūpinasi jai pavestais vi-
sais planavimo reikalais
iki šiol kruopščiai ir sėk-
mingai nugalė visus į
kelyje pasitaikiusias kliūti
Pirmoji buvo 1987.9.30 d.
trečiadienį. Toronto mies-
to savivaldybės sušauktame
susirinkime, kur tos apy-
linkės kitataučiai gyvento-
jai turėjo progą pareikšti
savo nepasitenkinimą.
Dėka LB taktiško elgesio
ir Lietuvių Namų valdybos
narių pastangų, stiprios
opozicijos nebuvo. Tai
buvo pirmas sėkmingas
žingsnis. Sekantieji pasise-
kimo žingsniai priklausys
nuo mūsų visų.

/pabaiga kitame "NL" nr. /

sudbury

• Prisimindami siaubingus
trėmimus į Sibirą - LIETU-
VIŲ, LATVIŲ, ESTŲ- 1941
m.birželio mėn.14 d.prieš
47 metus, minėjimas ir pa-
maldos vyks St. Andrew's
Place,111 Larch St., sek-
madienį, birželio mėn.12
d., 7 val.vakare.

VISI LIETUVIAI
KVIEČIAMI SKAITLINGAI
DALYVAUTI, PAGERBTI
MŪSŲ BROLIUS IR SESE-
RIS, KENTĖJUSIUS, ŽUVU-
SIUS IR DAR TEBEKEN-
ČIANČIUS SIBIRO TAIGO-
SE. L.B.Apylinkės Valdyba

• MOTINOS DIENOS minė-
jimas-motinių pagerbimas
- buvo surengtas K.L.B.A-
pylinkės valdybos š.m.gegu-
žės mėn. 7 d., "Senator"
viešbutyje. Dalyvavo daug
motinų, vietos ir apylinkės
lietuvių, svečiai ir buvę
Sudbury gyventojai - R.I.
Bagdonai iš Hamiltono.

P.Venskui sukalbėjus
malda, buvo valgoma vaka-
rienė, o toliau L.B.Apylin-
kės p-kas J.Paulaitis pa-
sveikino visas motinas ir
pakvietė V.Daveikį tarti

florida

VYTAUTAS SKUODIS
DĖKOJA

"Brangūs ir mieli Floridos
lietuvių,-

Aš, ką tik sugrįžęs iš
Europos, tebejaučiu nuola-
tinę padėką St.Petersbur-
go Lietuvos Vyčiams, pak-
vietusiems mane atvykti į
Floridą pabendravimui
su šio krašto Amerikos lie-
tuviais. Buvau jūsų visų
nuoširdžiai sutiktas ir pri-
imtas.

Nežinau, ar mano pasi-
rodymas jūsų žydrioje pa-
dangėje jūsų neapvylė, ta-
čiau tais maloniais ir turi-
ningais išpučiais, kuriuos
aš pats patyriau būdamas
jūsų tarpe, tebegyvenu iki
šiol, nors po to mūsų pas-
kutinio susitikimo su ju-
mis man dar daug kur teko
pabūvoti, daug ką naujo
patatyti, dar daugiau pra-
turtinti savojo gyvenimo

patirtį ir žinias.

Mano nuosirdus ačiū Lie-
tuvos Vyčių kuopos valdy-
bai už jos suorganizuotą
mano susitikimą su jais.

Labai ačiū jums visiems
St.Petersburgo ir jo apylin-
kių lietuviams, nuosirdžiai
mane priėmusiems ir gau-
siai apdovanojusiems.

Su geriausiais linkėji-
mais visiems Floridos lietu-
viams.

1988 m.gegužės mėn.10
d. Vytautas Skudis

• MOTINOS DIENA buvo
paminėta Lietuvių Klube
gegužės mėn.8 d. Prade-
dant pietus, Klubo pirm.A.
Karnius pasveikino visas
dalyvaujančias motinas. Po
pietų Stasė Stanelienė ska-
itė paskaitą apie motiną
ir jos paskirtį. St.Peters-
burgo Moterų Dainos Vie-
netas, vad.Regina Dikie-
nei, gražiai atliko šešetą
dainų, jas skirdamas moti-
nos.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų: 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

MOKA:

7½% už 90 dienų term. indėlius
7¼% už 6 mėn. term. indėlius
7¼% už 1 metų term. indėlius
8 % už 2 metų term. indėlius
8 % už 3 metų term. indėlius
9 % už GIC 1 m. garant. inv. paž.
9¼% už GIC 2 m. garant. inv. paž.
9½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensijų planą (var. rate)
9 % už 1 m. term. pensijų planą
9¼% už 2 metų term. pensijų planą
9½% už 3 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą RRIF (v.r.)
6 % už taupymo sąskaitas
5¼%-7% už kasd. palūk. s-tą
7½% už virš \$10,000 kasd. pal. s-tą
5½% už kasd. pal. čekių s-tas

AKTYVAI VIRŠ 65 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65 000 ir mortgijas iki 75% įkai-
noto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautų dydyje, bei ne-
daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki
\$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pini-
ginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos pasko-
los: (Line of credit) ir antriniai mortgijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais -
nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais -
nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki
1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais -
nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais -
nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.;
sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE:
Sėkmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 7½%
180-364 d. term. ind. 7¼%
1 metų term. indėlius 7¼%
2 metų term. indėlius 8 %
3 metų term. indėlius 8 %
1 metų GIC-met. palūk. 9 %
2 metų GIC-met. palūk. 9¼%
3 metų GIC-met. palūk. 9½%
1 metų GIC-met. palūk. 8½%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8 %
RRSP-1 metų term. ind. 9 %
RRSP-2 metų term. ind. 9¼%
RRSP-3 metų term. ind. 9½%
Specialią taup. s-tą 7½%
Taupomąją sąskaitą 6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7½%
Kasd. pal.čekių sąsk. iki 5½%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas
nuo 11 %
Suta-ties paskolas
nuo 11 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10¼%
2 metų 10¾%
3 metų 11 %
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 9¾%
Draudžiame asmenines ir su-
tartinias paskolas iki \$15,000
ir narių gyvybę iki \$2,000 už
santaukas laikomas šėru, če-
kių ir taupymo sąskaitose.

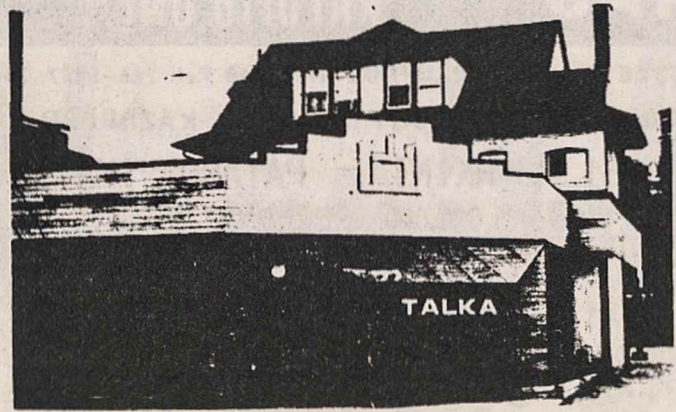
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkai-
noto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders)
ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išra-
šytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 36 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.)	3%
santaukas	5.75%
kašd. pal. taupymo s-tą ..	5.25%
90 dienų indėlius	8%
1 m. term. indėlius	9.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. ..	8.75%
3 m. term. indėlius	9.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7. %	
RRSP ir RRIF 1 m.	9.25%
RRSP ind. 3 m.	9.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.25%	
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%	
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.	
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

hamilton

"GINTARO AIDU" DEŠIMTMEČIO ŠVENTĖ

Jaunų lietuvių pastangomis buvo gražiai atžymėta GINTARINIŲ AIDU - lietuviškosios radijo programos 10-ties metų sukaktis Hamiltone.

Programą pradėjo per visą tą laiką radijo darbe išdirbusi jauna pranešėja AUŠRA PLEINYTĖ. Ji apibūdino lietuviškosios radijo programos atsiradimą Hamiltone ir supažindino svečius su visais radijo darbuotojais.

Gražia, lietuviška taršė, jautriais poezijos žodžiais išreiškė meilę lietuviškai dainai, į sceną iškviestą dainos ir muzikos mėgėją solistą VACLOVĄ POVILONĄ.

Jaunasis solistas gitara, pianinu, akordeonu pats dainai pritardamas, padainavo 8 dainas, paaiškindamas kaip ir kada atsirado jo sekanti daina.

EDUARDAS LABUCKAS lietuviškosios radijo programos 10 metų darbuotojas, gražiai padeklamavo poeto V.Širvio eileraštį "Aš beržas, lietuviškas beržas" ir paskaitęs keletą humoristinių žinių, scenon iškviestą dainos, muzikos, teksto kūrėją solistą EDUARDĄ PUNKRĮ.

Šis jaunas solistas sužavėjo klausytojus savo 6-iais kūriniais. Daina apie senelį, ne vienam suvilgė ašarom akis "Aš sugrįšiu... Tėvyne šaukia". Su dideliu pasigėrėjimu ir malonumu išklauseme abiejų solistų duetus, kurie buvo sukurti spontaniškai jų pažinties pradžioje.

Be priekaištų, įdomia savo deklamacija, programą, pajavirino ALDONA MATULICZ ir MARIJA KALVAITINĖ.

Programos pabaigai AUŠRA PLEINYTĖ į sceną iškviestą GINTARINIŲ AIDU įsteigėją inž. EDUARDĄ STUNGEVIČIŲ. Jis pasveikino visus buvusius ir esamus radijo programos darbuotojus, linkėjo dar daug jubiliejų atšvęsti, išreiškė džiaugsmą, kad atsiranda nauji solistai ir yra kuriamos naujos lietuviškos dainos, kas suteikia progresą ir tęstinumą lietuviškų radijo programų.

Buvęs GINTARINIŲ AIDU radijo bendradarbis inž. ANTANAS RAŠYMAS maloniai nuteikė visus savo atsilankymu į šią sukaktį ir savo gražia lietuviška kalba sveikinimu.

Tai jaunos Kanados lietuvių pajėgos, mūsų išeivijos pasididžiavimas. Šis kultūrinis renginys, 10 metų GINTARINIŲ AIDU radijo

darbo atžymėjimas buvo turtingas, įdomus, nenuobodus. Jaunos lietuvių pajėgos per 10 metų radijo programoje davė vilties mūsų vyresnei kartai, kad lietuviškas žodis ir daina ilgai dar skambės svetimoje žemėje.

Jie visi buvo įvertinti, pasveikinti nuolatinės radijo programoje dirbančios pagalbininkės-rėmėjos LIUDOS STUNGEVIČIENĖS. Gėlėmis, atvirutėmis ir gyvu žodžiu padėką ir linkėjimus išreiškė Hamiltono lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas Bernardas Mačys, senjorų klubo pirmininkas K. Mikšys, senjorų choro vardu - D. Jankūnienė, lietuvių AUKURO teatro

vardu M. Kalvaitienė. Ateitinių vardu sveikinimus perdavė E. Gudinskienė Aušros Vartų parapijos kleb. Tėv. Juvenalis Liauba, dažnas radijo programoje svečias savo turtingomis religinėmis ir tautinėmis temomis atkreipė Hamiltono lietuvių dėmesį į šį didelį, pasižventimo reikalaujantį radijo programų darbą. G. A.

● GINTARINIŲ AIDU lietuviškos radijo programos bendradarbiai yra dėkingi visiems, kurie bet kokiū būdu prisidėjo prie šio tautinio darbo palaikymo, suteikdami mums moralinę ar materialinę paramą.

"Gintariniai Aidai"

montreal

JŪRA, POILSIS, ŠILTĖ, KRAŠTAI IR KITI GALAI

D o b i l a s

Kasdieniškas gyvenimas, kuriame tie patys džiaugsmai ir tie patys šeimoje vargai, per ilgesnį laiką apsiņeša savotiškais erzinančiomis dulkėmis. Kažkoks nuobodulys ir lyg ko nežinomo ilgesys pradeda įkyriai, kaip replėmis gniaužti. Žinoma, prie visko priprantama. Priprantama ir prie visokių apdulkėjusių minčių. Žiūrėk, tik gerai apgalvojus ir viską iš šviesesnės pusės ryškesnėmis spalvomis apkašiojus, vėl stumiesi į gyvenimo pakalnę. Pasiguošdamas vietiniais parengimais ar netolimo mis išvykomis kartais ir visai aukštu tonu kurią nors jaunų dienų dainelę kiemelyje uždainuoji. Gyvenimas be jokių nuostolių ir toliau rodo turėtų žengti nuskaidrėjusiu keliu. Bet kur tau. Žiūrėk, čia pat atsiranda pramuštgalvių ir karštakošių, kurie priverda košės tiems, kurie ramiausia stumia savo likusias dieneles...

Čia turiu mintyje tik tuos, kurie jau skaitosi pilnutėliai subrendę ir visi jau nuo darbų ir kitų prievartos veiksmų atpalaiduoti. Taigi, tie karštieji ir pakeičia normalų gautų čekių išteitimą į pinigėlius ir išdalinimą kur bankelin, kur žmonelei, namams. Štai, žiūrėk, netikėtai išgrįsti, kad trečias iš kairės tavo kaimynas išvažiavo į šiltesnius kraštus, į kažkokią ten Floridą. Išvažiavo būk tai, kur saulė karštesnė, o spindulėliai kur kas švelnesni. Kur sūrus jūros vandenėlis tavo visas ligas nuplauna ir visokių gerumų pridūoda. Rodos, atrodytų, kas čia tokio, jei jis to panorėjo. Čia, broliuk, laisvas kraštas ir tu darai ką tik panori. Bet tikrumoje visai kitaip išeina. Matote, kad Paibelis juos patraukė, jau gal į antrą dieną jie prirašo atvirlaiškius visokių negirdėtų pakusų, kad bematant sujaukia visų ramų gyvenimą ir užkuria lyg paraku visą apylinkę. Pažiūrėk vien tik į paveiksluką, kurį jie atsiunčia. Palmių medžiai išsitiesę pakraščiais, o jau ta saulė iš karščio išraudusi, ramiausiai leidžiasi į putojančią jūrą. To neužtenka, dar sukuria kelius posmėlius eilėdaros: "Jūros sūrus vandenėlis plauna griebus kūnus, užakėja veido raukšles, lyg jų visai nebuvo". Apačioje nežymiai dar priduria: "Kiek čia mums beliko to drumzlinio gyvenimo, nors tą likusį reikia tinkamai išnaudoti".

Visa apylinkė tai sužinojo ir Floridos padangė su raudona saule prašvinta visų mintyse. Stipriausiai buvo išpurenamos tos atvirlaiškių žinios mūsų moteriškių. Pradedama neaiškiai Aukšinio Amžiaus klube būriuotis ir, išgvildenusios paradižiui, padariusios sprendimą, puola savo vyrelius, grįžusios į namus. Puola gerai pasiruošusios ir sumaišiusios nuolaidžias šypsenas su tvirtais ultimatumais. Nepasakysiu, kad tas vieningas frontas visus vyriškius paveikia, bet dalis, pakrapštę pakaušį ir patikrinę santaupų knygutę, dėl šventos namų ramybės, nusileidžia sutikdami. Tą sutikimą žmonelė užspaudžia neišdildomu biemio antspaudu. Savaime aišku, padėti aiškiai ir likusiems sujaukia.

Tas pat metodas buvo ir man pritaikintas. Iš pradžių spyriaisi, kaip stumiamas ožys, bet kai pradėjo iškelti visokiausias ligas, kurių joks apylinkės gydytojas negali pagydyti, turėjau prakaituodamas sutikti. Kelionių agentūras dar prieš mano sutikimą žmona buvo aplankiusi, tai sekančią dieną lėktuvkartės jau buvo jos rankiuke. Reiškia, visas sutvarkyta ir maždaug už trijų sa-

A + A

PATRICIJAI NORKELIŪNIENEI mirus,

sūnui ALBERTUI ir dukrai JULIJAI su šeimomis
reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime -

JUOZAS ir VERA JOCAI

vaičių išskridome į stebuklingą vietelę Floridoje, iš kur ir buvo gauta pirmoji atvirutė. Jei teisingai sugebėjau išversti, tai ta vieta vadinosi Švento Petro vietovės paplūdimys.

/ bus daugiau /

MŪSŲ MOKYKLOS KETURIASDEŠIMTMETIS

/tęsinys/ mokyklą sveikino mokyto-
Sukakties proga mūsų jų vardu Henrikas Nagys:

"Miegi svečiai, mokytojai ir mokiniai,

Ši vakarą reikėtų daugeliui prisiminti, daugeliui dėkoti ir apie daug ką kalbėti, nes per 40 metų mūsų lietuviškoji vargo mokykla daug ką pergyveno. Iš tiesų reikėtų paminėti ir pirmosios išeivių bangos, dvidešimtųjų metų dešimtmetyje įsteigtas ir ilgai gyvavusias lietuviškas mokyklas Montrealyje. Tos pirmosios liet. mokyklos likimas nenorom primena nelemtą lemtį ir šiai mūsų visų atgaivintajai dabartinei lituanistinei mokyklai, kuri taip neseniai didžiavosi ne tikai pradine mokykla ir Aukštesniaisiais Lithuanistiniais kursais, bet ir seminaru, pirmuoju tokiu įsteigtu išeivijoje. Betgi paskutiniaisiais metais mūsų lietuviškoji mokykla atkunta - ir tuo turime džiaugtis.

Nevarginsiu jūsų ilgomis istorijomis, nes jūs taip pat išgyvenote, todėl gerai žinote; nenumatau taipogi pradėti ilgų dėkojimų virtinės, nes jie visiems yra nusibodę, net įgrisę. Galų gale, argi, kad ir šilčiausiu ir nuoširdžiausiu žodžiu, tikrai atsilgyinsime visoms ir visiems, kurie dirbo ir tebedirba mūsų mokyklose? Gerai, kad atsirado jaunų pakaitų seniesiems ir išėjusiems, todėl lietuviškoji mokykla Montrealyje tebeveikia. Už tai kada nors padėkos mūsų vaikams ir jaunajai kartai Lietuva, tokia, apie kurią kalbėjome ir kalbame, kokios troškome ir trokštame: laisva laisvų žmonių šalis, be kremlių, be saugumiečių, be parsidavėlių, be jokios spalvos apynasrių. Mes tikėjome ir tebetikime, kad jeigu patys į tokią Lietuvą nebegrįšime, bent jaunoji karta, mūsų vaikai į ją grįš...

Prisiminti keliais žodžiais tenoriu tris mokytojus, jau iškeliavusius amžinybėn, ir vieną tebesantį mūsų tarpe. Taigi, pirmiausia, prisimintinas mūsų gerbtas ir tebegerbiamas, mylėtas ir tebemylimas klebonas-steigėjas, statytojas ir šios parapijos, ir šios šventovės, ir nuolatinis mūsų lietuviškosios mokyklos dvasinis ir fizinis globėjas, patarėjas ir užtarėjas. Tai Tėv. J. Kubilius, kuris buvo visur, visada ir viskam, ir labai norime, kad taip ir būtų, ir būtų...

Mokytojas ir pirmasai vedėjas Augustinas Ališauskas buvo iniciatorius šios mokyklos, kurios 40-ties metų sukaktį minime. Jo optimizmas ir entuziazmas buvo neišsenkanti. Gi mokytojos levos Rimkevičienės žodžiu, pasakytų salėje mokslo metų baigimo progomis, niekados nepamiršime: jie buvo šilti, paprasti ir artimi. Ir jie liko mūsų širdyse ir atsiminimuose, nes mokytoja Rimkevičienė buvo nepamainoma savo žemės vaikų mokytoja. Ir redaktoriaus, mokytojo Jono Kardelio niekas negalės pamiršti. Jį matau ir žvarbiausiom žiemom per pūgas ir liūdunas einantį lietuviškon mokyklon: kiek palinkusi, susisupusi į, dar UNROS laikų, paltelį, bet atkakliai žygiuojanti atlikti savo pareigos. Niekados Jonas Kardelis neatsisakė jokio darbo Lietuvai, jokios pamokos dėstyti - dažnai ateidavo, kai jaunesnieji pabūgdavo žvarbaus oro.

Nenuostabu, kad Lietuva prisikėlė 1918 -taisiais metais, nes tokie, kaip čia paminėti mokytojai, buvo negausi to meto šviesuomenė. Jeigu šiandien dar yra ir rytoj dar bus lietuvių, kurios ir kurie čia išeivijoje siųs savo vaikus lietuviškon mokyklon, kurios ir kurie ateis ir mokyks jaunuosius lietuvaiteis ir lietuviukus, lietuviškas žodis dar nebus nei parduotas, nei išduotas, nei miręs ir lietuviškoji mūsų mokykla dar ilgai gyvuos ir LIETUVA mummyse gyvens."

/ bus daugiau /

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS !

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Daugins Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

1988 METŲ

EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

3. Birželio	15 - 29	5. Liepos	13 - 27
4. Liepos	6 - 20	6. Rugpjūčio	17 - 31
		7. Rugsėjo	7 - 21

EKSKURSIJŲ KAINOS: 2.-ji - \$2016.00; 3.-ji ir 7.-ji - \$2284.00; 4.-ji ir 5.-ji - \$2384.00, įskaitant vizą ir draudą (cancelation, accident ir medical/hospital). Visos grupės 11 dienų Vilniuje ir 1 dieną Maskvoje. Po Vilniaus galima važiuoti į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pageidavimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant, įmokant \$200.00 depositą. Likusi suma reikalinga sumokėti 30 dienų prieš išvažiuojant. Ekskursijas 2-ą, 5-ą ir 7-ą lydėsi aš pats. Montrealiečiai išskrenda iš ir grįžta į Montrealį. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu:

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1

Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.

iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Villa Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

KUNIGYSTĖS ŠVENTIMAI
Šiandien Romoje diakonas **Paulius Mališka** gavo kunigystės šventimus iš paties Sv. Tėvo rankų. Į šventimus išvyko jo tėvas dr. Jonas Mališka ir kiti giminių. Po šventimų, baigęs studijas ir susitvarkęs kitus reikalus, grįš į Montrealą ir birželio 19 d. 11 val. laikys pirmąsias iškilmingas Primicijų mišias mūsų šventovėje. Paulius yra pirmasis kunigas, išvengiantis po 40 metų mūsų parapijoje. Iš Šv. Kazimiero parapijos buvo net keli kunigai.

Primicijų dieną, po pamaldų bažnyčioje, rengiamos vaisės parapijos salėje. Tuojau bus paruošti įėjimo aukos bilietai, bet jau dabar galima užsisakyti stalus vaisėms; **klebonijoje tel.: 766-5755**, skambinant **A. Čepuliui, tel.: 365-0251**.

Stalus ir bilietus patarti užsisakyti iš anksto, nes vietos ribotos.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ ATSIUNTĖ:
\$15,- A.M.Kazlauskai; po \$5,- P.Dapkus, P.Žulys, V. Žemaitaitis.

RĖMĖJO PRENUMERATĄ:

L.Markūnas, S.Mikutėnas, W.Dresheris, M.Krauzas, P.Baltuonis, V.E.Rudinskai, V.Lietuvinkas, J.Astravas, St.Naginonis /2 m./.

PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$ 45,- V.Bulka; \$8,- K.Duda.

AUKOS:

\$ 500,- Lietuvių Kredito Kooperatyvas PARAMA;
\$ 50,- J.Jocas (P.Norkeliūnienės atm.);
\$ 25,- St.Jokubaitis; \$20,- Mrs.M.S. Kiniauskas; \$15,- D.Danienė; \$ 5,- A.Vingevičienė; \$3,- V.Šipelis.
VISIEMS - nuoširdus AČIŲ.

Iš mūsų Mokyklos suaktyvinio leidinio: jauniausieji mokiniai
Vasario 16-tos minėjime.

• Š. m. BIRŽELIO mėn. 26 d. 12 val. A.Vartų parapijos salėje ruošiamos JONINĖS. Programą maloniai sutiko atlikti sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ. Ruošia L.K. Mindaugo šaulių kuopa.

Dr. JONAS MALISKA

Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH

Tel.: 866-9297

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKI

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centre, kamas 45-th Ave.,
Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.B.

Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel.: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

BIRŽELIO TRĖMIMU MINĖJIMAS

[VYKS

BIRŽELIO 14 d. ANTRADIENI 7 val. v.

DOMINION SKVERE

• 7:30 val.v. VAINIKO PADĖJIMAS

• Kalbės - Alliance Québec pirmininkas Royal Orr

• 8. val. v. MARY QUEEN of the WORLD KATEDROJE ekumeninės mišios.

Dalyvaus visų trijų tautybių atstovai. Lietuviams atstovauja Montrealio AV par. oktetas.

PRAŠOME VISAS ORGANIZACIJAS BEI VISUOMENĘ GAUSIAI DALYVAUTI!

RENGIA: MONTREALIO BALTŲ FEDERACIJA

MALONIAI KVIEČIAME JUS ATSLANKYTI Į

KUN. PAULIAUS MALIŠKOS

PRIMICIJA

1988 m. birželio mėn. 19 d. 11val. r.

Aušros Vartų Šventovėje,

1465 rue de Seve, Montreal.

Po pamaldų Parapijos salėje vaisės.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ir
PRIMICIJŲ RENGIMO KOMITETAS.

KVIEČIU KELIAUTI Į LIETUVĄ

Nuo š.m. LIEPOS mėn. 18 d. iki RUGPJŪČIO mėn. 1 dienos kaina \$ 2150.- Apsilimu atlikti įvairias paslaugas. Kreiptis: Sandra Pakulis, 6885 L'Assomption Blvd. Montreal, P.Q. H1T 2N4 Tel.: (514)-259-5627.

Maurice Electric Ltee

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A. ALLION LASALLE, QUÉ. H8P2C5 TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO

REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Merveilles beignes (Pancakes)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Agurkėliai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai: 844-7303 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI VIRŠ \$25,000,000 REZERVAS VIRŠ \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9 %	TAUPYMO - specialios 5 1/4 %
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5 %
1 metų..... 8 1/4 %	TAUPYMO - kasdieninės.. 4 1/4 %
180 d. - 364 d. 7 1/4 %	EINAMOS 4 1/4 %
120 d. - 179 d. 7 %	RRSP ir RRIF term. 9 1/4 %
60d. - 119 d. 6 1/2 %	RRSP ir RRIF taup..... 6 %
30 d. - 59 d. 6 1/2 %	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 10 1/4 % ASMENINĖS nuo 11 %.

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Pentadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----

Vasaros sezono laikui nuo GEGUZĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams

ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE

AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir varėtų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

1050 Lapierre coin La Verendrye

366-7818

Member

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1J7

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

* Annuities * R.R.S.P. * Finansų ir mokesčių planavimas

4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, & H3Z 1T3

Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496